

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

BAKALaura DARBS

RĪGA 2017

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
EKONOMIKAS UN VADĪBAS FAKULTĀTE

Latviešu valoda: SIA “Kompānija Avotiņi” finanšu stāvokļa analīze

Anġļu valoda: Analysis of financial condition of Avotiņi Ltd.

BAKALaura DARBS

Profesionālās bakalaura studiju programma Finanšu menedžmenta

Autors:

Nepilna laika klātienes students

Igors Ļahovs

Stud. apl. Nr. II11186

Darba vadītājs: Dr.ekon, profesore Svetlana Saksonova

RĪGA 2017

Anotācija

Noslēguma darba tēma: SIA „Komānija Avotiņi” finanšu stāvokļa analīze un attīstības prognozes.

Tēmas aktualitāte

Uzņēmuma finansiālā stāvokļa analīze ir viena no vērtēšanas stadijām, tas kalpo par pamatu, lai izprastu patieso situāciju uzņēmumā un finanšu risku pakāpes.

Darba mērķis: Izvērtēt SIA "Komānija Avotiņi" finansiālo stāvokli un atrast iespējas tā uzlabošanai.

Darba uzdevumi:

1. Izvērtēt uzņēmuma finansiālā stāvokļa analīzes teorētiskos aspektus;
2. Raksturot nozari, kurā uzņēmums SIA "Komānija Avotiņi" darbojas;
3. Dot vispārējo darbības raksturojumu SIA "Komānija Avotiņi";
4. Veikt SIA "Komānija Avotiņi" finanšu stāvokļa analīzi un sniegt tās novērtējumu;
5. Izdarīt secinājumus un izstrādāt priekšlikumus, lai uzlabotu uzņēmuma SIA "Komānija Avotiņi" finansiālo stāvokli.

Izpētes objekts: uzņēmums SIA „Komānija Avotiņi”.

Izpētes priekšmets: uzņēmuma finansiālais stāvoklis.

Izpētes metodes: bilances un peļņas un zaudējumu bilances rādītāju analīze, finanšu rādītāju aprēķins.

Darba struktūra. Darbs sastāv no ievada, trjām daļām un secinājumiem.

Pirmajā daļā tiek izskatīti uzņēmuma finanšu analīzes vērtējuma un analīzes teorētiskie aspekti. Otrajā daļā tiek aprakstīta SIA "Komānija Avotiņi" un nozares, kurā uzņēmums darbojas. Trešajā ir veikta tās finansiālā stāvokļa analīze. Tad veikti secinājumi un priekšlikumi, lai uzlabotu uzņēmuma finansiālo stāvokli.

Darbs sastāv no 64 lpp., iekļauj 20 attēlus, 15 tabulas un 1 pielikumu. Darbā tika izmantoti 48 literatūras avoti.

Atslēgvārdi: *uzņēmuma finansiālais stāvoklis, finansiālā analīze, uzņēmējdarbības rādītāji, bilance, peļņas un zaudējumu aprēķins.*

Abstract

Final paper topic: SIA "Komānija Avotiņi" financial situation analysis and development forecast.

Topicality

The company's financial position analysis is one of the stages of the evaluation that serves as a basis for understanding the real situation of the company and its financial risks.

Aim of the paper: To evaluate the SIA "Komānija Avotiņi" financial situation and find ways to improve it.

Tasks:

1. Evaluate theoretical aspects of the company financial position analysis;
2. Describe the industry in which the company "Komānija Avotiņi" operates;
3. Give the overall performance characteristics of SIA "Komānija Avotiņi";
4. Conduct SIA "Komānija Avotiņi" financial position analysis and to provide its assessment;
5. Draw conclusions and make proposals to improve the company "Komānija Avotiņi" financial situation.

Research object: SIA "Komānija Avotiņi".

Research object: the company's financial situation.

Research methods: the balance sheet and profit and loss sheet analysis, financial indicators calculation.

Structure. The work consists of an introduction, three main parts and conclusions.

The first part deals with the theoretical aspects of the company's financial analysis. The second part describes SIA "Komānija Avotiņi" and the industry in which the company operates. The third part is dedicated to company's financial position analysis. Then conclusions and proposals are developed to improve the company's financial situation.

The paper consists of 64 pages and includes 20 images, 15 tables and 1 appendix. 48 literature sources have been used in this paper.

Keywords: *financial position assessment, financial analysis, business performance, balance sheet, profit and loss statement.*

Saturs

Ievads	6
1. Finanšu stāvokļa analīzes teorētiskie aspekti	8
1.1. Finanšu stāvokļa analīzes loma uzņēmējdarbībā	8
1.2. Finanšu stāvokļa analīzes metodes	15
2. Uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” raksturojums.....	22
2.1. Uzņēmuma darbības nozares raksturojums	22
2.2. SIA „Kompānija Avotiņi” raksturojums.....	24
2.3. SIA „Kompānija Avotiņi” struktūra un pārvaldes shēma.....	26
2.4. SIA „Kompānija Avotiņi” konkurentu raksturojums	28
2.5. SIA „Kompānija Avotiņi” grāmatvedības darba organizācija.....	30
3. SIA „Kompānija Avotiņi” finanšu darbības analīze	35
3.1. Finanšu rādītāju analīze	35
3.2. Uzņēmuma debitoru vadības politikas analīze	51
3.3. Uzņēmuma ieņēmumu un izdevumu prognozes un uzņēmuma finanšu plāns	53
Secinājumi un priekšlikumi	58
Pielikumi	66

Ievads

Noslēguma darba tēma: SIA „Komānija Avotiņi” finanšu stāvokļa analīze un attīstības prognozes.

Tēmas aktualitāte

Novērtējot uzņēmumu darbības finanšu rezultātus liela loma ir tā finansiālais stāvoklis. Uzņēmuma finansiālā stāvokļa analīze ir viena no vērtēšanas stadijām, tas kalpo par pamatu, lai izprastu patieso situāciju uzņēmumā un finanšu risku pakāpes. Ar finansiālo stāvokli saprot uzņēmuma spēju finansēt savu darbību. Tas tiek raksturots ar nodrošinājumu ar finanšu resursiem, kas nepieciešami pienācīgai uzņēmuma darbībai, to pareizajai sadalei un izmantošanas efektivitātei ar citām juridiskām un fiziskām personām, ar finanšu stabilitāti un maksātspēju.

Darba mērķis: Izvērtēt SIA "Komānija Avotiņi" finansiālo stāvokli un atrast iespējas tā uzlabošanai.

Darba uzdevumi:

1. Izvērtēt uzņēmuma finansiālā stāvokļa analīzes teorētiskos aspektus;
2. Raksturot nozari, kurā uzņēmums SIA "Komānija Avotiņi" darbojas;
3. Dot vispārējo darbības raksturojumu SIA "Komānija Avotiņi";
4. Veikt SIA "Komānija Avotiņi" finanšu stāvokļa analīzi un sniegt tās novērtējumu;
5. Izdarīt secinājumus un izstrādāt priekšlikumus, lai uzlabotu uzņēmuma SIA "Komānija Avotiņi" finansiālo stāvokli.

Izpētes objekts: uzņēmums SIA „Komānija Avotiņi”.

Izpētes priekšmets: uzņēmuma finansiālais stāvoklis.

Izpētes metodes: bilances un peļņas un zaudējumu bilances radītāju analīze, finanšu radītāju aprēķins.

Darba struktūra. Darbs sastāv no ievada, trjām daļām un secinājumiem.

Pirmajā daļā tiek izskatīti uzņēmuma finanšu analīzes vērtējuma un analīzes teorētiskie aspekti. Tai skaitā finanšu stāvokļa analīzes loma uzņēmējdarbībā, finanšu analīzes mērķi, uzdevumi un veidi, uzņēmuma finansiālā stāvokļa analīzes veidi, uzņēmuma finanšu stāvokļa vērtējuma veikšanas pamata metodes, finanšu stāvokļa analīzes metodes, grāmatvedības (finanšu) pārskata analīzes veidi, kā arī pārskata svarīgākie koeficienti, kurus izmanto finanšu vadībā.

Otrajā daļā tiek aprakstīta SIA "Komānija Avotiņi" un nozares, kurā uzņēmums darbojas. Tiek aprakstīta kompānijas struktūra un pārvaldes shēma, piedāvāto pakalpojumu klāsts, kā arī kompānijas SIA „Kompānija Avotiņi” konkurenti, grāmatvedības darba organizācija (tai skaitā grāmatvedības darbinieku pienākumi un atbildība, uzņēmuma grāmatvedības kontu plāns, inventarizācijas noteikumi, grāmatvedības uzskaites kārtība, ārējo finanšu pārskatu sagatavošanas biežums, gada pārskata sastādīšanas noteikumi un sastāvs, uzņēmumu un banku savstarpējās sadarbības ietvaros, uzņēmuma un vid savstarpējās sadarbības ietvaros un uzņēmuma svarīgāko iekšējo operāciju dokumentēšana).

Trešajā ir veikta tās finansiālā stāvokļa analīze. Tiek aprēķināti svārgākie finanšu rādītāji, tai skaitā likviditāte, stingrais apgrozāmo līdzekļu koeficients, absolūtais likviditātes rādītājs, tīrā apgrozāmā kapitāla (TAK) jeb darba kapitāla rādītāji, aktivitātes koeficienti (pircēju un pasūtītāju debeta apgrozījums, vidējais iekasēšanas periods (dienas), apgrozāmo līdzekļu kustība, kopējo aktīvu apgrozījums, krājumu apgrozījums, krājumu apgrozījuma periods (dienas)), saistību analīze kura, pēc savas būtības, ir uzņēmuma kapitāla struktūras analīze, rentabilitātes analīze, DuPonta shēma (paņēmiens, kā aprēķināt aktīvu rentabilitāti), aktīvu rentabilitāte (visbiežāk pielietotais ekonomiskās rentabilitātes rādītājs), krājumu analīze, debitoru parādu politika un sastādīta kompānijas finansiālā prognoze.

Tad veikti secinājumi un priekšlikumi, lai uzlabotu uzņēmuma finansiālo stāvokli.

1. Finanšu stāvokļa analīzes teorētiskie aspekti

1.1. Finanšu stāvokļa analīzes loma uzņēmējdarbībā

Finanšu stāvokļa analīze ir padziļināts, zinātniski pamatots pētījums par finansiālām attiecībām un finanšu resursu aprīti vienā ražošanas-tirdzniecības procesā. Būtu jānošķir jēdzieni "finanšu analīze un "uzņēmuma finansiālā stāvokļa analīze". Finanšu analīze – ir plašāks jēdziens, jo tas ietver ne tikai analīzi par finanšu stāvokli, bet arī peļņas noformēšanas un sadales, produkcijas pašizmaksas, realizācijas un citu jautājumu analīzes.¹ Finanšu stāvokļa analīze – tā ir daļa no finanšu analīzes.

Uzņēmuma finansiālais stāvoklis (UFS) – ir ekonomiskā kategorija, kura atspoguļo kapitāla stāvokli tā aprītes procesā un subjekta saimniekošanas spējas uz pašattīstību uz laika fiksēto momentu².

Finanšu stāvoklis var būt stabils, nestabils (pirmskrīzes) un krīzes. Uzņēmuma spēja veikt savlaicīgus maksājumus, finansēt savu darbību uz paplašināta pamata, pārvietot neparedzētus satricinājumus un uzturēt tās maksātspēju nelabvēlīgos apstākļos liecina par tā stabilu finanšu stāvokli, un otrādi.³

Uzņēmuma finansiālais stāvoklis, tā ilgtspēja un stabilitāte ir atkarīga no tā ražošanas komerciālās un finansiālās darbības rezultātiem. Ja ražošanas un finanšu plāni tiek pildīti veiksmīgi, tad tas pozitīvi ietekmē uzņēmuma finansiālo stāvokli. Un, otrādi, ražošanas un produkcijas realizācijas plāna neizpildīšanas rezultātā notiek tā pašizmaksas paaugstināšanās, samazinot ieņēmumus un peļņu, un rezultātā pasliktinās uzņēmuma finansiālais stāvoklis un tā maksātspēja. Tāpēc stabils finansiālais stāvoklis nav laimīgs gadījums, bet gudras, izveicīgas visu faktoru kompleksa, kuri nosaka uzņēmuma saimniecības darbības rezultātus, pārvaldes rezultāts.⁴

Nozīmīga loma stabila finansiālā stāvokļa panākšanā pieder analīzei. Atšķir iekšējo un ārējo finansiālā stāvokļa analīzei.⁵

Iekšējā analīze tiek veikta uzņēmuma pārvaldības vajadzībām. Tās mērķis ir nodrošināt sakārtotu līdzekļu plūsmu un izvietot pašu un aizņemtus līdzekļus tādā veidā, lai

¹ Ефимова, О.В. Анализ финансовой отчетности: учебное пособие/ О.В. Ефимова, М. В Мельник. - М.: Омега-Л, 2006.

² Saksonova S., 2006. Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes. Merkūrijs LAT, - 225 lpp

³ Логина, Н.В. Бухгалтерская отчетность организаций: учебное пособие/ Н.В. Логина, А.Л. Моторин, Т.И. Ушакова. - Йошкар-Ола: МарГТУ, 2004. - 148 с.

⁴ Turpat

⁵ Вещунова, Н.Л., Бухгалтерский учет/ Н.Л. Вещунова, Л.Ф. Фомина. - М.: Финансы и статистика, 2007.

radītu nosacījumus uzņēmuma normālai funkcionēšanai, gūt maksimālu peļņu un novērst bankrota risku.⁶

Ārējo analīzi veic investori, materiālo un finanšu resursu piegādātāji, pārvaldes iestādes, ņemot vērā atskaites publikācijas. Tās mērķis ir radīt iespēju izdevīgi ieguldīt līdzekļus, lai nodrošinātu maksimālu peļņu un likvidēt risku zaudēt.⁷

UFS analīzes pamatā ir galvenokārt relatīvie rādītāji, jo absolūtos bilances rādītājus inflācijas apstākļos ir ļoti grūti panākt salīdzināmā veidā.⁸

Finanšu analīzes mērķi, uzdevumi un veidi

Pirmā norāde par uzņēmuma finansiālā stāvokļa novērtēšanu pienākas uz XX gadsimta 20-30-jiem gadiem. Šajos gados zinātnieki Rosčakovskis A.K., Rudanovskis N.A., Blatovs A.T. un Nikolajeva I.R. izstrādāja bilances pārskata teoriju un organizācijas finanšu novērtējuma galvenie aspekti, ļaujot izdalīt finansu analīzi, kura iepriekš tika uzskatīta par ekonomiskās analīzes daļu, kā patstāvīgo zinātņu.⁹

Uzņēmuma finanšu stāvoklis ir „uzņēmumu spēja finansēt savu darbību. To raksturo ar finanšu resursu nodrošinātību, kuri nepieciešami pienācīgai uzņēmuma darbībai, to izvietojuma lietderību un izmantošanas efektivitāti, finanšu attiecības ar citām juridiskām un fiziskām personām, maksātspēju un finanšu stabilitātes drošību.”¹⁰

Uzņēmuma finansiālais stāvoklis var būt stabils, nestabils un krīzes. Labs uzņēmuma finansiālais stāvoklis tiek izteikts tā spējā maksāt par pienākumiem, kā arī savas darbības paplašinātā finansēšanā.¹¹

Uzņēmuma finansiālā stāvokļa novērtēšana tiek veikta ar mērķi raksturot uzņēmumu kā ekonomisko subjektu. Definējot dažādus uzņēmuma finansiālā stāvokļa rādītājus nosaka pēc tā konkurētspējas, uzticamības, rentabilitātes un citiem faktoriem, kuri ir svarīgi citiem saimniecības subjektiem partneru izvēlē pēc sadarbības, kā arī, priekš paša analizētā uzņēmuma vadības, lai pieņemtu pareizos vadības lēmumus darbības efektivitātes paaugstināšanai.

⁶ Вещунова, Н.Л., Бухгалтерский учет/ Н.Л. Вещунова, Л.Ф. Фомина. - М.: Финансы и статистика, 2007.

⁷ Turpat

⁸ Turpat

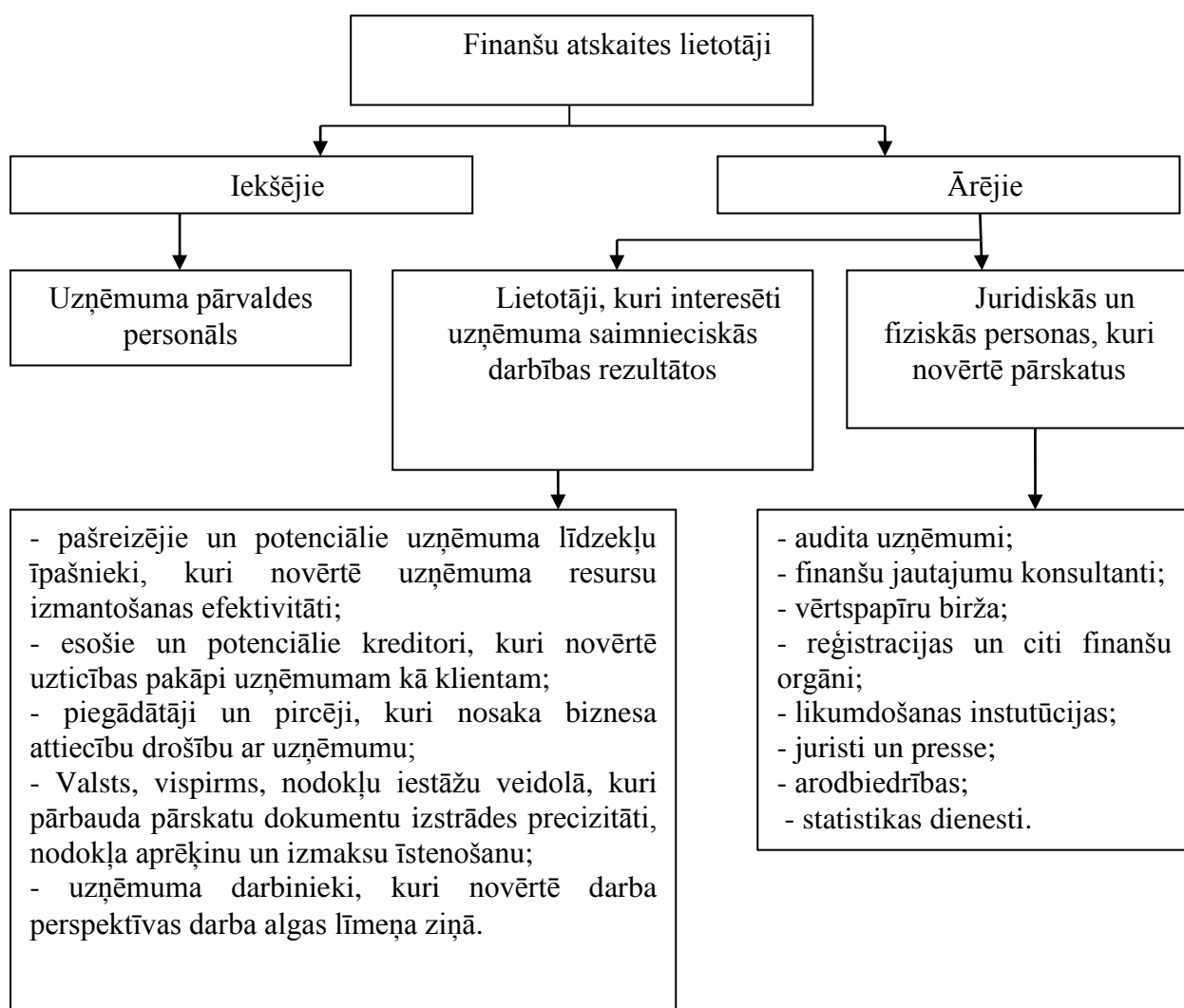
⁹ Ермолович Л. Л., Сивчук Л. Г., Толкач Г. В., Щитникова И. В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия: Учебное пособие/Под ред. Ермолович Л. Л. Мн.: Интерпрессервис; Экоперспектива, 2001, с.8.

¹⁰ Грищенко О.В. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия: Учебное пособие. Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2000, с. 25

¹¹ Turpat

Finanšu-saimnieciskās uzņēmuma darbības rezultātā tiek veikts tā visaptverošs novērtējums un nosaka tā finansiālo stāvokli. No organizācijas finanšu rezultātiem atkarīga arī iespēja saņemt finansējumu no kredītēšanas iestādēm. Par pamata informācijas bāzes uzņēmuma finansiālā stāvokļa novērtēšanai ir tās grāmatvedības atskaites.¹²

Par uzņēmuma finanšu informāciju interesējas kā ārējie, tā arī iekšējie lietotāji, atkarībā no viņu vajadzībām un prasībām (1.1. attēls). Iekšējās puses ir menedžeri, vadība, finanšu menedžeri. Dažos gadījumos šī grupa ietver uzņēmuma īpašniekus. Ārējās puses ir kreditori, potenciālie investori, uzņēmuma kontrolaģenti, nodokļu iestādes, finanšu tirgus fonda biržas veidolā un citi.¹³

1.1.attēls. Uzņēmumu finanšu pārskatu lietotāji¹⁴

¹² Šneidere R., 2009. Finanšu analīzes metodes uzņēmuma maksātspējas prognozēšanai. Lietišķās informācijas dienests, - 239 lpp.

¹³ Позднякова О. Информационное обеспечение финансовой деятельности. <http://www.cis2000.ru/Budgeting/Mailing/informationware.shtml> [sk.03.11.2016]

¹⁴ Turpat

Tādējādi uzņēmuma saimnieciskās darbības rezultāti, kuri tiek atspoguļoti tā finanšu rādītājos, ir svarīgi arī paša personālam, jo no uzņēmuma labklājības ir atkarīgas turpmākās viņu darba perspektīvas un karjeras iespējas uzņēmumā. Citas ieinteresētās personas ir valsts nodokļu iestādes, jo no uzņēmuma darba efektivitātes, kura atspoguļota tās finanšu stāvoklī, ir atkarīgs nodokļu maksājumu apmērs budžetā. Uzņēmuma finanšu pārskatu lietotāji ir arī viņa vadītāji un īpašnieki, kuri izmanto saņemto informāciju, lai pieņemtu vadības lēmumus, kuri nodrošina saimnieciskās darbības efektivitātes paaugstināšanu. Tādi partneri, kā piegādātāji un pircēji izmanto finanšu pārskatu, lai noteiktu uzņēmuma drošību.

Uzņēmuma finanšu-ekonomiskā vērtējuma mērķis ir savlaicīga trūkumu likvidēšana savā darbībā, kā arī rezerves noteikšana, lai uzlabotu finansiālo stāvokli un uzņēmuma darbības efektivitāti. Uzņēmuma finansiālā stāvokļa izvērtēšanas ietvaros ir vispusīgi aplūkots uzņēmuma finansiālā stāvokļa aspekti, kā arī tā ietekmējoši faktori, pēc kā seko ieņēmumu plānošana. Uzņēmuma finansiālā stāvokļa novērtēšana palīdz risināt šādus uzdevumus:

- 1) „savlaicīga un objektīva uzņēmuma finanšu stāvokļa diagnostika, „sāpju punktu” noteikšana un to veidošanas cēloņu izpēte;
- 2) meklēt rezerves, lai uzlabotu uzņēmuma finansiālo stāvokli, tā maksātspēju un finansiālo stabilitāti;
- 3) konkrētu rekomendāciju izstrādāte, kuras vērstas uz finanšu resursu efektīvāku izmantošanu un uzņēmuma finansiālā stāvokļa stiprināšanu;
- 4) iespējamo finansiālo rezultātu paredzēšana un finansiālā stāvokļa modeļu izstrāde, kad ir dažādi resursu izmantošanas varianti”.¹⁵

Uzņēmuma finansiālā stāvokļa analīzei ir sekojošas funkcijas:

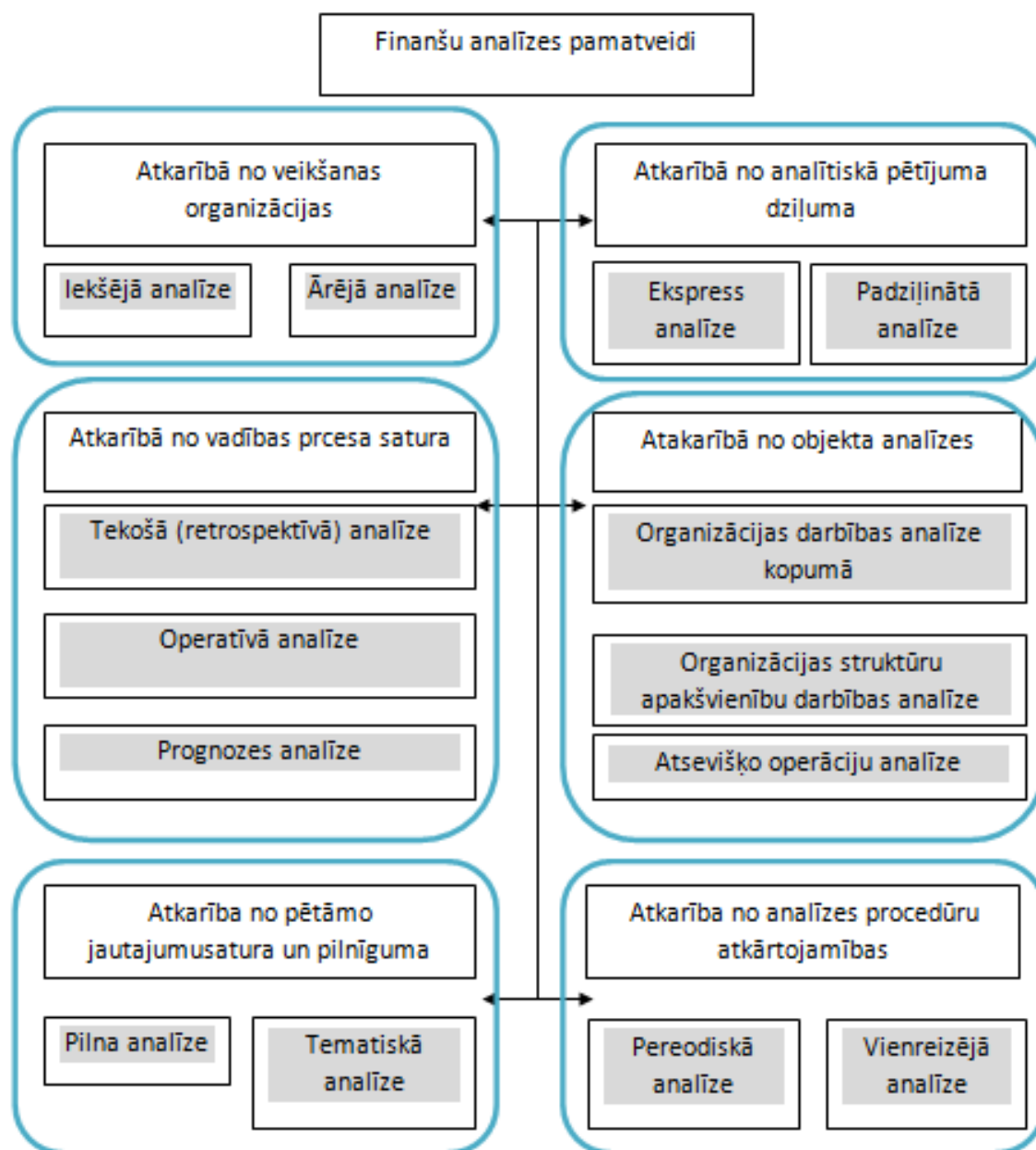
- 1) „objektīvi novērtēt finansiālo stāvokli, finanšu rezultātus, efektivitāti un analīzes biznesa objekta aktivitāti;
- 2) sasniegtā stāvokļa un saņemto rezultātu faktoru un cēloņu noteikšana;
- 3) vadības lēmumu finanšu jomā sagatavošana un pamatojums;
- 4) finanšu stāvokļa rezervju uzlabošanas un finanšu rezultātu noteikšana un mobilizācija, visas saimnieciskās darbības efektivitātes paaugstināšana”.¹⁶

¹⁵ Бочаров В. В. Комплексный финансовый анализ: СПб - Питер, 2005, с. 135.

¹⁶ Кибиткин А. И., Дрождина А. И., Мухомедзянова Е. В., Скотаренко О. В. Учет и анализ в коммерческой организации. Изд-во Академия естествознания, 2012, с. 38

Uzņēmuma finansiālā stāvokļa analīzes veidi

Uzņēmuma finansiālā stāvokļa analīzes veidi ir parādīti 1.2. attēlā.

1.2.attēls. Uzņēmuma finanšu analīzes veidi¹⁷

Kā parādīts attēlā, uzņēmuma finanšu analīzes izvēle ir sadalīta veidos pēc noteiktām īpašībām. Atkarībā no veikšanas organizācijas finanšu analīze var būt iekšējā un ārējā; atkarībā no izpētes dziļuma izdala ekspress analīzi un padziļināto analīzi; atkarībā no satura pārvaldes procesā izdala tekošo (retrospektīvo) analīzi, operatīvo analīzi un prognožu analīzi.

¹⁷ Новашина Т.С., Карпунин В.И., Волнин В.А. Финансовый менеджмент: учебное пособие. М.: МФПА, 2005

Atkarībā no analīzes objekta izdala organizācijas darbības analīzi kopumā, uzņēmuma struktūras apakšvienības darbības analīze un atsevišķo operāciju analīze. Atkarībā no pētāmo procesu satura un pilnīguma izdala pilnu analīzi un tematisko analīzi. Atkarībā no analīzes procedūru atkārtotības izdala pereodisko analīzi un vienreizējo analīzi. Izskatīsim analīzes pamatveidus. Ārējā analīze – ir „saimniekošanas subjekta finansiālā stāvokļa izpēte, ar mērķi prognozēt kapitāla investēšanas riska pakāpes un tā ieņēmumu līmeņa”.¹⁸ Ārējo analīzi veic ieinteresētās personas ārpus uzņēmuma, un ir balstīta uz publicējamo uzņēmuma finanšu pārskata. Ārējās analīzes pētījumu priekšmets ir uzņēmuma kapitāla vērtība, kā arī nākotnes naudas plūsmas prognozēšana, kapitāla struktūras analīze utt. Ārējai finanšu analīzei ir šādas īpašības:

- “subjektu analīzes daudzveidība, informācijas lietotāju par organizācijas darbību;
- subjektu analīzes mērķu un interešu daudzveidība;
- modeļa analīzes metožu, standarta grāmatvedības un pārskatu pieejamība;
- analīzes orientācija uz organizācijas ārējo pārskatu;
- analīzes uzdevumi ierobežojumi sakarā ar iepriekšējo faktoru;
- analīzes rezultātu maksimālā atklātība informācijas lietotājiem par organizāciju darbību.”¹⁹

Uzņēmuma finansiālā stāvokļa ārējai analīzei ir šāds saturs:

- “ieņēmumu absolūto rādītāju analīze;
- ieņēmumu relatīvo rādītāju analīze;
- finanšu stāvokļa analīze, finanšu stabilitāte, bilances likviditāte, organizācijas maksātspēja
- aizņemtā kapitāla izmantošanas efektivitātes analīze;
- organizācijas finansiālā stāvokļa ekonomiskā diagnostika”.²⁰

Uzņēmuma finansiālā stāvokļa iekšējās analīzes mērķis ir meklēt rezerves, lai uzlabotu savu finansiālo stāvokli, kā arī uzlabot darbības efektivitāti, peļņu un ienākumus. Kā arī šīs analīzes rezultātā tiek nodrošināta uzņēmuma peļņas maksimizācijas un bankrota samazināšana naudas plūsmu pārvaldes ceļā

Šādas analīzes informācijas avots ir ne tikai organizācijas finanšu atskates, bet arī grāmatvedības uzskaitē, organizācijas normatīvi un plāni, kā arī ražošanas dati.²¹

¹⁸ Кибиткин А. И., Дрождинина А. И., Мухомедзянова Е. В., Скотаренко О. В. Учет и анализ в коммерческой организации. Изд-во Академия естествознания, 2012, с. 41

¹⁹ Turpat

²⁰ Turpat

Tabulā 1.1 tiek piedāvāta uzņēmuma ārējo un iekšējo finanšu stāvokļa analīzes salīdzinošais raksturojums.

1.1.tabula

Uzņēmuma ārējo un iekšējo finanšu stāvokļa analīzes salīdzinošais raksturojums.²²

Pazīmes	Īpatnības	
	Iekšējā analīze	Ārējā analīze
Analīzes priekšmets	Attiecības starp atsevišķām organizācijas daļām finanšu vadības jomā	Organizācijas attiecības ar ārējiem kontraģentiem
Analīzes objekti	Īpašuma un finansiālais potenciāls, finanšu rezultāti, naudas plūsmas, menedžmenta kvalitāte	Īpašuma un finansiālais potenciāls, finanšu rezultāti, naudas plūsmas, menedžmenta kvalitāte
Analīzes subjekti	Finansu menedžeri, analītiķi, iekšējie auditori, kontrolieri, konsultanti, priekšniecība	Partneri, klienti, kontraģenti, finanšu kontroles un uzraudzības iestādes, ārējie auditori
Reglamentācijas pakāpe	Vadības orgānu lēmumi	Starptautiskie un nacionālie standarti
Izmantojamās informācijas apjoms	Par organizācijas darbību un ārējās vides faktoru viss informācijas kopums	Finanšu pārskatu ietvaros
Saņemamās informācijas kvalitāte analīzes	ir zināmā mērā subjektīvs raksturs	Ir vairāk objektīvs raksturs, jo analīzes pamatā ir ar uzraudzības orgāniem apstiprinātā informācija
Informācijas atspoguļošanas iespējas	Jebkādas	Uz vispārpieņemto uzskaites principu un standartu pamata
Analīzes veidi atkarībā no laika horizonta	Tekošā (retrospektīvā), operatīvā, perspektīvā analīze	Tekošā (retrospektīvā) un perspektīvā analīze
Vadīšanas regularitāte	Tiek reglamentēta ar iekšējām korporatīvajām vajadzībām	Var būt reglamentēta ar normatīvajiem aktiem

²¹ Turpat

²² Новашина Т.С., Карпунин В.И., Волнин В.А. Финансовый менеджмент: учебное пособие. М.: МФПА, 2005

Uzņēmuma finanšu stāvokļa vērtējuma veikšanas pamata metodes ir:

- „horizontālā (pagaidu) analīze – katras informācijas uzskaites pozīcijas salīdzināšana ar iepriekšējo periodu;
- Vertikālā (struktūras) analīze – gala rādītāju struktūras noteikšana ar katras pozīcijas ietekmes atklāšanu uz rezultātu;
- Trenda analīze – pārskata pozīcijas salīdzināšana ar iepriekšējiem periodiem un pamata tendences rādītāju noteikšana (trendi), attīrītas no nejaušajām ietekmēm un individuālajām īpašībām noteiktos periodos;
- Attiecīgo rādītāju analīze (koeficientu) – attiecību aprēķins starp dažādām uzskaites informācijas pozīcijām vai dažādu formu atskaišu pozīcijām, saiknes noteikšana starp tām;
- Salīdzinošā analīze – būtībā, iekšsaimniecības analīze pēc atsevišķiem vai sakopotiem cehu rādītājiem, citām vienībām, kā arī dotā uzņēmuma rādītāju analīze attiecībā pret konkurentiem, ar vidēju rūpniecības un uzņēmuma vidējiem datiem;
- Faktoru analīzes – atsevišķu faktoru ietekmes (cēloņu) analīze uz rezultatīvu rādītāju ar deterministiskā vai stohastisko izpēti paņēmieni palīdzību”.²³

1.2. Finanšu stāvokļa analīzes metodes

Ar metodiku tiek saprasts veidu, noteikumu kopums jebkura darba izpildes lietderība. Ekonomiskajā analīzē metodika ir uzņēmuma ekonomikas analītisko iespēju un noteikumu izpēti kopums, kas noteiktā veidā pakārtots analīzes mērķu sasniegšanai.²⁴

Lielākā daļa no pašreiz esošo uzņēmējdarbības analīzes metodēm, tā finansiālo stāvokli atkārtoti un papildina viens otru, viņi var būt izmantoti kompleksi vai atsevišķi atkarībā no konkrētiem analīzes mērķiem un uzdevumiem, informācijas bāzes, kura ir pieejama analītiķim.²⁵

²³ Селезнева Н.Н., Ионова А.Ф.. Финансовый анализ. Управление финансами: Учеб. пособие для вузов. - 2-е изд., перераб. и доп. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2006, с. 102

²⁴ Ершова С.А. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия: учебное пособие. СПб.: СПбГАСУ. 2007.

²⁵ Turpat

Uzņēmuma finanšu analīzes veikšanai izmanto virkni savstarpēji saistītus un noteiktus analīzes paņēmienus, kuru mērķis ir panākt noteiktu rezultātu noteiktos apstākļos, t.i. noteikta analīzes metode. Pastāv dažādas finanšu analīzes metožu klasifikācijas.²⁶

Černova un Šmuļevičs piedāvā visu analīzes īpašo paņēmienu kopumu iedalīt grupās:

1) Pie ekonomiski-loģiskām metodēm pieder salīdzinājums, detalizācija, grupējumi, vidējie un relatīvie lielumi, bilances metodes, faktoru pakāpeniskās izolēšanas metodes, absolūtās un relatīvās atšķirības, līdzdalība kapitālā.

2) Pie ekonomiski-matemātiskām visbiežāk izmantoto ekonomiskajā analīzē var attiecināt integrētas, grafiskās, korrelācijas-regresijas metodes, kā arī citas sarežģītākas metodes.²⁷

Uzņēmuma finansiālā stāvokļa procesu formēšanas sarežģītību un neviennozīmīgumu nosaka nepieciešamību izmantot evristiskas metodes, t.i., ekonomisko uzdevumu lēmumu risināšanas neformalizētas metodes. Šīs metodes galvenokārt izmanto izpētes objekta stāvokli perspektīvā, daļējas vai pilnas nenoteiktības apstākļos.²⁸

Ekspertu metodes būtība ir organizētajā spriedumu un speciālistu (ekspertu) ieteikumos par šo tēmu ar turpmāko saņemto atbilžu apstrādi un sakārtot tos visvairāk piemērotam noliktajam uzdevumam.²⁹ Metodes pamatā ir aptauja: individuālā, kolektīvā, klātienē, neklātienē. Tiek veidota speciālistu – aptaujas organizatoru grupa.

Finanšu analīzes galvenākais paņēmiens ir salīdzināšana. Tās būtība sastāv no vienādu objektu salīdzināšanas ar mērķi noteikt līdzību vai atšķirības starp tām. Ar salīdzināšanas palīdzību tiek noteiktas izmaiņas ekonomisko rādītāju līmenī, tiek pētītas tās attīstības tendences un likumsakarības, izmēra atsevišķu faktoru ietekmi, tiek dots uzņēmuma darba rezultātu vērtējums, identificē iekšražošanas reserves, tiek noteiktas attīstības perspektīvas.³⁰

Salīdzināšanas pamattipi:

- faktiskie rādītāji ar pieņemtiem attīstības rādītājiem (plānveida, normatīvajiem);
- ar pagājušo periodu rādītājiem;
- ar vidējiem rādītājiem;

²⁶ Ершова С.А. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия: учебное пособие. СПб.: СПбГАСУ. 2007.

²⁷ Чернова В. Э., Шмулевич Т. В. Анализ финансового состояния предприятия. Учебное пособие. СПбГТУРП. – СПб., 2011.

²⁸ Rurāne M., 2006. Finanšu menedžments. Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola, - 383 lpp

²⁹ Гинзбург, А.И. Экономический анализ/ А.И. Гинзбург. - СПб.: Питер. 2004

³⁰ Грищенко О.В. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия: Учебное пособие. Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2000.

- ar meitas uzņēmumu rādītājiem (to skaitā citās valstīs);
- paralēlo un dinamisko skaitļu rindu salīdzināšana ar mērķi izvietot un pamatot pieejamību, formas un saistību virzienu starp rādītājiem.³¹

Salīdzināmo rādītāju salīdzināmības obligāts nosacījums ir to aprēķināšanas metodes vienotība, jo nav reti gadījumi, kad rādītāji tiek plānoti pēc vienas metodes, bet priekš to faktiskās noteikšanai tiek pielietota cita.³²

Bilances aktīvs satur informāciju par kapitāla izvietojumu, kurš ir uzņēmuma rīcībā. Bilances aktīva grupēšanas pantu galvenā pazīme ir to likviditātes pakāpi. Pēc šīs pazīmes visi aktīvi tiek iedalīti uz ilgtermiņa (pamatkapitāls) un tekošo (apgrozāmie) aktīviem. Uzņēmuma līdzekļu izvietojumam ir liela nozīme. No tā, kādi līdzekļi tika ieguldīti pamata un apgrozāmos līdzekļos, cik no tiem ir ražošanas un apgrozījuma sfērās, naudas un materiālajā veidā, ir atkarīgi ražošanas un finansiālās darbības rezultāti, attiecīgi, arī uzņēmuma finansiālo stāvokli. Tāpēc, uzņēmuma aktīvu analīzes procesā pirmkārt vajag izziņāt izmaiņas to sastāvā, struktūrā un novērtēt tās.³³

Ja aktīva bilancē tiek atspoguļoti uzņēmuma līdzekļi, tad pasīvā – to izcelsmes avoti. Uzņēmuma finanšu stāvoklis lielā mērā ir atkarīgs no tā, kādi līdzekļi tam ir tā rīcībā un kur tie ir ieguldīti. Izmantotais kapitāls pēc piederības pakāpes tiek iedalīts paša kapitāls un aizņemtā. Pēc lietošanas ilguma atšķirt ilgtermiņa (pastāvīgs, permanents) un īstermiņa kapitāls.³⁴

Maksājspēja starptautiskajā praksē nozīmē likvīdo aktīvu pietiekamību priekš visu savu īstermiņa saistību dzēšanu jebkurā brīdī kreditoru priekšā.³⁵

Maksājspēja raksturo naudas līdzekļu atlikumu norēķinu kontā, jo lielāki tie ir, jo drīzāk var apgalvot, ka uzņēmumam pašlaik ir pietiekami līdzekļi, lai īstenotu visus aprēķinus un maksājumus. Tomēr neliels naudas līdzekļu atlikums vai daļēja to neesamība nenozīmē, ka uzņēmums ir maksātnespējīgs.³⁶

Maksātnespēja ir saistīta ar ilgtermiņa finansiālajām grūtībām, kurām par iemeslu var būt:

- nepilnīgs nodrošinājums ar finansu resursiem;
- ražošanas un produkcijas realizācijas plāna neizpilde;

³¹ Грищенко О.В. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия: Учебное пособие. Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2000.

³² Turpat

³³ Власова, А.В. Бухгалтерский учет/ А.В. Власова, Л.С. Зернова. - М., 2009.

³⁴ Turpat

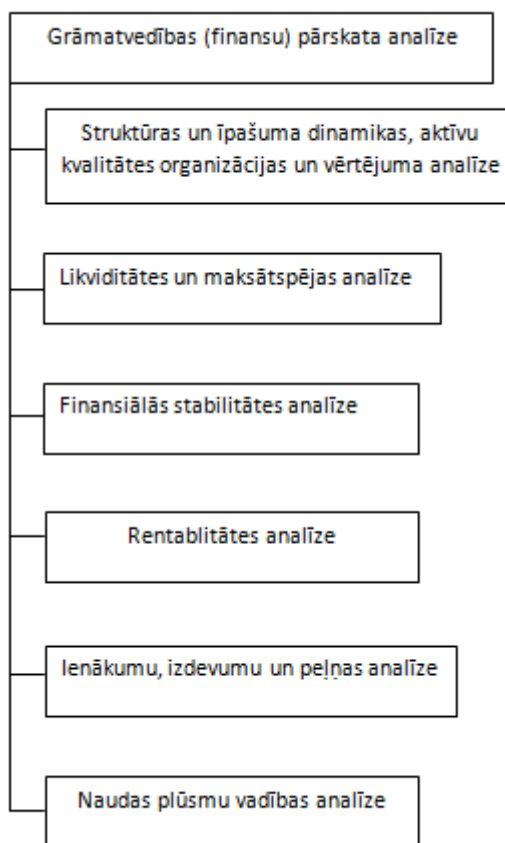
³⁵ Turpat

³⁶ Turpat

- produkcijas izlaišanas neritmiskums un tās zema kvalitāte;
- apgrozījuma līdzekļu izmantošana ne pēc mērķtiecīgas izmantošanas;
- nesavlaicīgu maksājumu pienākšana no pircējiem, produkcijas;
- finanšu aprēķina disciplīnas pārkāpumi.³⁷

Tā mērītājs, kādu parādu daļu uzņēmums var atmaksāt uz to vai citu apstrādātu apgrozījuma aktīvu rēķina un kādā mērā apgrozījuma aktīvu kopējais lielums pārsniedz daļas, ir maksātspējas koeficienti.

Uzņēmuma finanšu stāvokļa ovērtēšanai ir nepieciešams jāizmanto noteiktus informācijas avotus. Viens no tādiem avotiem ir grāmatvedības vai uzņēmuma finanšu pārskati. Grāmatvedības pārskata analīzei ir galvenā loma uzņēmuma darbības analīzē un ir uzņēmuma finanšu rezultātu izpētes sistēmu, ņemot vērā dažādus, to ietekmējošos faktoros. Uzņēmuma finanšu pārskatu analīzei ir vairāki tipi (1.3. att.).

1.3.attēls. Grāmatvedības (finansu) pārskata analīzes veidi³⁸

³⁷ Власова, А.В. Бухгалтерский учет/ А.В. Власова, Л.С. Зернова. - М., 2009.

³⁸ Кибиткин А. И., Дрождина А. И., Мухомедзянова Е. В., Скотаренко О. В. Учет и анализ в коммерческой организации. Изд-во Академия естествознания, 2012, с. 51

Finanšu pārskatu analīzes mērķis ir noteikt uzņēmuma finanšu stāvokļa galvenās iezīmes, lai nodrošinātu priekšniecību ar nepieciešamo informāciju, kura nepieciešama efektīvu vadības lēmumu pieņemšanai.³⁹

Finanšu pārskata analīzes uzdevumi:

- „sastāva, finanšu kapitāla un saistību avotu dinamikas visaptverošs pētījums, tā struktūras optimalitātes novērtējums;
- sastāva, struktūras un organizācijas īpašuma dinamikas izpēte, aktīvu kvalitātes vērtējums;
- finansiālā stāvokļa objektīvs vērtējums;
- likviditātes un maksātspējas analīze;
- naudas plūsmas vadības efektivitātes novērtējums;
- potenciālo bankrota draudu pakāpes noteikšana;
- uzņēmējdarbības aktivitātes līmeņa un dinamikas rādītāju novērtējums;
- ienākumu, izdevumu un peļņas analīze;
- rentabilitātes līmeņa un dinamikas analīze.⁴⁰

Uzņēmuma finansiālā stāvokļa novērtēšanai parasti izmanto vairāku veidu finanšu pārskata analīzes kompleksu, kas palīdz saņemt objektīvus rezultātus.

Tā arī bieži veic uzņēmējdarbības rādītāju salīdzinošu analīzi, salīdzinot vienības, darbnīcas, uzņēmuma un konkurentu rādītājus, kuri ir nozares vidū utt.

Pastāv uzņēmuma finansiālā stāvokļa novērtēšanas efektīva metode, kurā ietilpst vairāki posmi:

- 1) „Uzņēmuma finansiālā stāvokļa kopējais novērtējums un tā finanšu rādītāju izmaiņas par atskaites periodu:
 - iepazīšanās ar grāmatvedības pārskatiem;
 - gatavības tehniskā pārbaude;
 - salīdzinošās analītiskās bilances sastādīšana;
 - bilances pantu īpatnējo svāra lielumu aprēķināšana par pārskata periodu;
 - bilances pantu izmaiņu aprēķins pret lielumiem uz perioda sākumu;
 - bilances pantu izmaiņu aprēķins pret analītiskās bilances apkopojuma izmaiņām.⁴¹

³⁹ Rurāne M., 2006. Finanšu menedžments. Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola, - 383 lpp

⁴⁰ Кибиткин А. И., Дрождина А. И., Мухомедзянова Е. В., Скотаренко О. В. Учет и анализ в коммерческой организации. Изд-во Академия естествознания, 2012, с. 51

- 2) „Uzņēmuma maksātspējas un finanšu stabilitātes analīze ar salīdzināšanas metodi:
 - līdzekļu pārpalikumu vai trūkumi aprēķins priekš krājumu un izmaksu veidošanas;
 - uzņēmuma finanšu stabilitātes pakāpes mērīšana ar koeficientu metodi (autonomijas koeficients; aizņemto un pašu līdzekļu attiecību koeficients; pašu līdzekļu nodrošināšanas koeficients; manevrēšanas koeficients; finansējuma koeficients).⁴²
- 3) „Uzņēmuma bilances kredītiespējas un likviditādes analīze:
 - ar salīdzināšanas metodi - методом сравнения – līdzekļu salīdzināšana pēc aktīva ar saistībām pasīvā средств;
 - ar koeficientu metodi (absolūtās likviditātes koeficients; seguma vai tekošās likviditādes koeficients).⁴³
- 4) „Uzņēmuma aktīvu apgrozāmības analīze:
 - aktīvu apgrozāmības noteikšana;
 - aktīvu vidējā lieluma noteikšana;
 - apgrozījuma ilguma noteikšana;
 - rādītāja aprēķins līdzekļu piesaistei (izbrīvošanai) apgrozījumā.⁴⁴
- 5) „Debitoru aizņēmuma analīze:
 - debitoru aizņēmuma apgrozāmības rādītāja aprēķins;
 - debitoru aizņēmuma segšanas perioda noteikšana;
 - debitoru aizņēmuma daļas rādītāja noteikšana apgrozījuma līdzekļu kopējā apjomā;
 - debitoru aizņēmuma aizdomīgās daļas noteikšana.⁴⁵
- 6) „Preču-materiālo krājumu apgrozības analīze:
 - krājumu apgrozījuma rādītāja aprēķins;
 - krājumu derīguma termiņa noteikšana.⁴⁶
- 7) „Uzņēmuma finanšu rezultātu analīze:
 - bilances un tīrās peļņas rādītāju dinamikas vērtējums;
 - kvantitatīvs novērtējums ietekmei ar vairākiem faktoriem uz peļņas maiņu no produktu realizācijas;

⁴¹ Чечевицына Л.Н., Чуев И.Н. Анализ финансово-хозяйственной деятельности Учебник М.: ИНФРА - М, 2005, с. 135

⁴² Turpat

⁴³ Turpat

⁴⁴ Turpat

⁴⁵ Turpat

⁴⁶ Turpat

- uzņēmuma rentabilitātes rādītāja aprēķins.⁴⁷

8) „Potenciālā bankrota novērtējums:

- bankrota pazīmju noteikšana ar E. Altmana „Z-rēķina” formulas izmantošanas palīdzību;
- bankrota pazīmju noteikšana ar tekošās likviditātes palīdzību, ar pašu līdzekļu nodrošinājumu un maksāspējas atsākšanu (zaudējumi).⁴⁸

Uzņēmuma finansiālā stāvokļa novērtēšanai var arī tikt izmantota shēma, kuru piedāvā

I.T.Balabanovs:

- 9) „rentabilitātes analīze;
- 10) finansiālās noturības analīze;
- 11) kredītiespējas analīze;
- 12) kapitāla izmantošanas analīze;
- 13) pašfinansēšanas līmeņa analīze;
- 14) valūtas pašatmaksāšanās analīze.⁴⁹

Pārskata svarīgākie koeficienti, kurus izmanto finanšu vadībā, pēc Stojanovas viedokļa, ir:

- „likviditātes koeficienti (tekošās likviditātes, steidzamas likviditātes koeficienti un tirais aprozījuma kapitāls);
- biznesa aktivitātes un resursu izmantošanas efektivitātes koeficienti (aktīvu aprozījums, debitoru aizņēmuma aprozījums, materiāli-ražošanas krājumu aprozījums un operācijas cikla ilgums);
- rentabilitātes koeficients (visu uzņēmuma aktīvu rentabilitāte, realizācijas rentabilitāte, pašu kapitāla rentabilitāte);
- kapitāla struktūras koeficienti (īpašuma koeficients, finansiālās neatkarības koeficients, kreditoru aizsargājāmības koeficients);
- tirgus aktivitātes koeficienti (peļņa uz vienu akciju, vienas akcijas bilances vērtība, akcijas tirgus cenas un tās bilances vērtības attiecība, akcijas ienākumi un izmaksāto dividenžu daļa).⁵⁰

Pēc finanšu stāvokļa analīzes rezultātiem ir veikti secinājumi, uz kuru pamata tiek izstrādāti pasākumi tā uzlabošanai.

⁴⁷ Чечевицына Л.Н., Чуев И.Н. Анализ финансово-хозяйственной деятельности Учебник М.: ИНФРА - М, 2005, с. 135

⁴⁸ Турпат

⁴⁹ Богатин Ю.В. Экономическая оценка качества и эффективности работы предприятия. - М.: ИНФРА М: 2002, с. 66

⁵⁰ Стоянова Е.С. Финансовый менеджмент Учебник для вузов М.: Перспектива 2005, с. 230.

2. Uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” raksturojums

2.1. Uzņēmuma darbības nozares raksturojums

SIA „Kompānija Avotiņi” darbojas būvmateriālu un metālizstrādājumu jomā, ko var definēt kā saimniecisko darbību būvniecības nozarē. Būvniecības nozare Latvijā vairāku gadu garumā ir pieredzējusi būtiskas izmaiņas. Laika periodā no 2000. gada līdz 2007. gadam bija vērojams straujš būvniecības apjomu kāpums, ko veicināja straujā ekonomikas attīstība, finanšu kapitāla pieaugums un banku labvēlīgā kreditēšanas politika. Būvniecības apjomi no 2004. līdz 2007. gadam pieauga par vidēji 13–14% gadā. Būvniecības produkcijas apjoms salīdzināmajās cenās 2008. gadā salīdzinājumā ar 2005. gadu palielinājās par 35,3%. Bet jau 2010. gadā ēku būvniecības apjomi bija sarukuši par 55,2%, savukārt inženierbūvju būvniecības apjomi – par 27,4%, salīdzinot ar 2009. gadu.⁵¹Tas skaidrojams ar to, ka 2008.gada globālā ekonomikas un finanšu krīze ietekmēja arī Latvijas ekonomiku un arī būvniecības attīstību.

Pēdējo gadu griezumā, savukārt, jāatzīmē specifisko situāciju metālapstrādes nozarē, īpaši Liepājas Metalurga situāciju un LR likumdošanas izmaiņas, kas skārušas būvniecību. Visu šo notikumu kontekstā, nozares perspektīvas kopumā, ņemot vērā to, ka ekonomiskās krīzes dēļ 2010. gadā būvniecības nozare veidoja tikai 5,3% no IKP, savukārt 2014. gadā – 6,7% no valsts IKP,⁵² vērtējama kā pozitīvas. Citiem vārdiem sakot, būvniecības produkcijas apjomi aizvien pieaug – 2014.gada 2.ceturksnī būvniecības produkcijas apjomi faktiskajās cenās bija 426,1 milj. EUR. Gada griezumā būvniecības apjomi pieauguši par 15,8% (salīdzināmajās cenās, neizlīdzināti dati).⁵³

Kontekstā ar to, ka pēckrīzes periodā visstraujāk pieauga dzīvojamo ēku būvniecības apjomi (nedzīvojamo ēku būvniecības apjomi pieauga nedaudz lēnākos tempos, tomēr tieši nedzīvojamo māju būvniecībai bija lielākais devums nozares gada izaugsme) un to, ka par 12,5% pieauga arī inženierbūvju būvniecības apjomi,⁵⁴ var secināt, ka izaugsme būs vērojama arī nākotnē.

⁵¹ Valsts izglītības attīstības aģentūra „Būvniecības nozares apraksts”, 2011.gads, 6.lpp, http://www.viaa.gov.lv/files/free/12/14912/apraksts_buvnieciba_final_07052012.pdf [sk.25.11.2016]

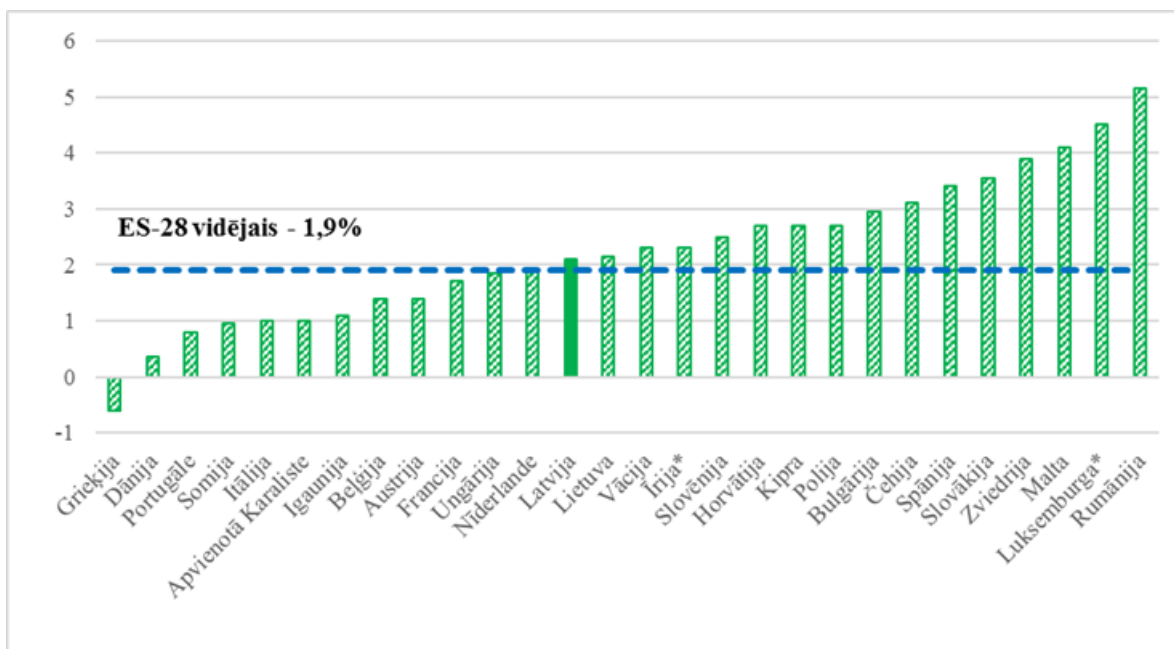
⁵² CSB dati, *Būvniecība*, Pieejams:

http://www.csb.gov.lv/sites/default/files/skoleniem/sekundarais_sektors/buvnieciba.pdf [sk.25.11.2016]

⁵³ LR Ekonomikas ministrijas mājas lapa, Sākumlapa – Jaunumi, Būvniecības nozarē turpinās izaugsme, 14-08-2014, Pieejams: <https://www.em.gov.lv/lv/jaunumi/1188-buvniecibas-nozare-turpinas-izaugsme> [sk.25.11.2016]

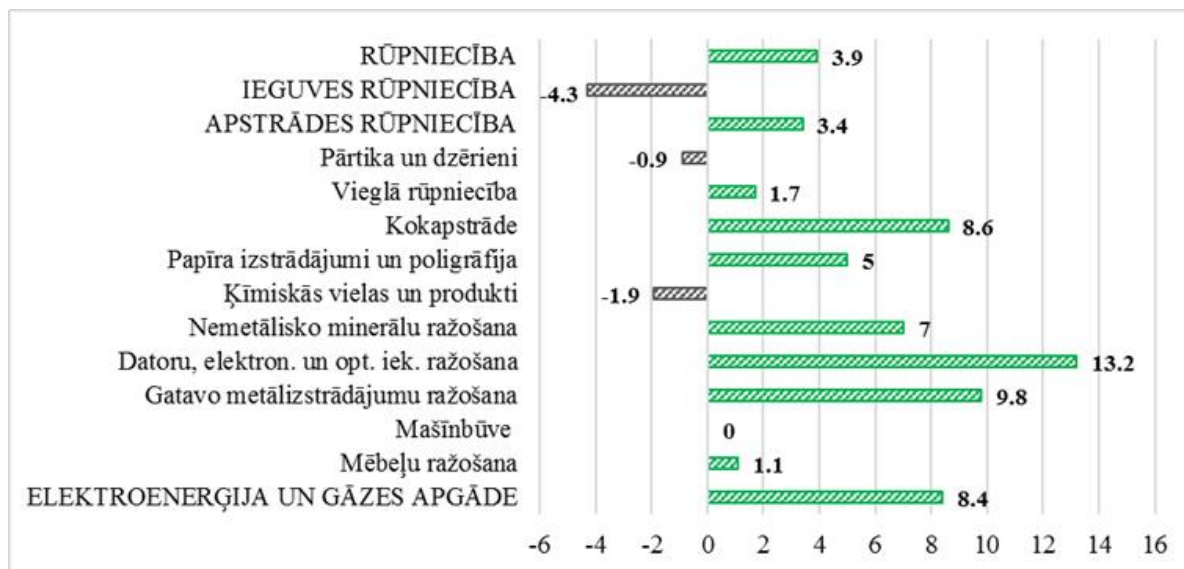
⁵⁴ Turpat

Saskaņā ar LR Finanšu Ministrijas datiem, Latvijas IKP gada izmaiņas 2016.gada pirmajā pusgadā ir augstāk par vidējo ES starp ES valstīm.

2.1. attēls. IKP gada izmaiņas ES valstīs 2016.gada pirmajā pusgadā, %⁵⁵

Uz 2.2. attēla ir redzamas izmaiņas Latvijas rūpniecības nozaru izlaides apjomos.

2.2. attēls. Rūpniecības nozaru izlaides apjoma izmaiņas 2016.g. septiņos mēnešos, salīdzinot ar attiecīgo laika periodu 2015.gadā (kalendāri izlīdzināti dati,%)⁵⁶

⁵⁵ Latvijas Republikas Ekonomikas Ministrija, 2016. Likumprojekta “Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2017., 2018. un 2019.gadam” PASKAIDROJUMI. Pieejams: http://titania.saeima.lv/LIVS12/saeimalivs12.nsf/0/CE905887EA925F4AC225804C002DA292?OpenDocument#_ftn3 [Sk. 25.12.2016]

⁵⁶ Turpat

Kā redzams uz 2.2. attēla, gatavo metālizstrādājumu ražošanas apjoms 2016.gads septiņos mēnešos pieauga par 9,8%, salīdzinājumā ar to pašu 2015.gada periodu. Gatavo metālizstrādājumu ražošanas nozare ir otrā visātrāk attīstošā Latvijas nozare. “2016.gadā šīs apakšnozares panākumus lielā mērā noteica iepriekšējos gados veiktās investīcijas – tās šogad rezultējas ražošanas apjomu pieaugumā. Turklāt arī šogad vairāki metālapstrādes uzņēmumi ir paziņojuši par saviem plāniem modernizēt ražošanas procesu un paplašināties, būvējot jaunas ražošanas ēkas. Tas nozīmē, ka metālizstrādājumu ražošanas apakšnozarē valda pozitīvs noskaņojums un to raksturo labas izaugsmes perspektīvas.”⁵⁷

Tādējādi uzņēmums, strādājot būvmateriālu un metālizstrādājumu jomā, līdz ar visas nozares attīstību, arī turpinās attīstīties.

2.2. SIA „Kompānija Avotiņi” raksturojums

Sabiedrība ar Ierobežotu Atbildību (SIA) "Kompānija Avotiņi" darbojas būvmateriālu un metālizstrādājumu jomā kopš 1992. gada. Šajā laika posmā kompānija ievērojami paplašināja piedāvāto preču un pakalpojumu klāstu, kā arī veiksmīgi atsāka darbību eksporta tirgū. Uzņēmums nodarbina vairāk kā 140 cilvēkus.

Iepriekš uzņēmuma nosaukums ir bijis „Latvijas-Krievijas kopuzņēmums - SIA "AVOTIŅI””.⁵⁸ Ar jauno nosaukumu uzņēmums LR komercreģistrā reģistrēts 06.08.2004., reģistrācijas apliecības numurs - Nr. C38385, bet pirmā reģistrācija, kā jau minēts, notikusi 03.06.1992.⁵⁹

Uzņēmuma apmaksātais un reģistrētais pamatkapitāls UR uz 28.01.2014. ir 3'916'000.00 EUR.⁶⁰ Par 2014.gadu uzņēmuma nodokļu maksājumi valsts kopbudžetā veido

⁵⁷ Latvijas Republikas Ekonomikas Ministrija, 2016. Likumprojekta “Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2017., 2018. un 2019.gadam” PASKAIDROJUMI. Pieejams: http://titania.saeima.lv/LIVS12/saeimalivs12.nsf/0/CE905887EA925F4AC225804C002DA292?OpenDocument#_ftn3 [Sk. 25.12.2016]

⁵⁸ Lursoft datu bāze, uzņēmums – Avotiņi, Pieejams: https://www.lursoft.lv/exec?general=40003077493&cid=LVA_1019&act=URCP&ref=LurTop&l=lv&cp=3&task=search®code=&CompanySearchForm%5BcompanyName%5D=40003077493&CompanySearchForm%5Bcountry%5D [sk.25.11.2016]

⁵⁹ Lursoft datu bāze, uzņēmums – Avotiņi, Pieejams: <http://company.lursoft.lv/kompanija-avotini/40003077493> [sk.25.11.2016]

⁶⁰ Turpat

1955,56 tūkst. EUR (kopējie maksājumi valsts kopbudžetā), no kuriem 137,38 tūkst. EUR veido IIN un 289,46 tūkst. EUR – VSAOI. ⁶¹

Uzņēmuma galvenie darbības virzieni:

- 1) Tērauda jumtu un sienu segumu ražošana;
- 2) Armatūras sietu un izstrādājumu ražošana;
- 3) Armatūras un melno metālu velmējumu tirdzniecība;
- 4) Cinkota tērauda ar polimēru pārklājumu tirdzniecība;
- 5) Celtniecības materiālu tirdzniecība;
- 6) Bez karkasa angāru būvniecība.

Kopš 2001.gada ražojam jumta un sienu segumus no plānā lokšņu tērauda, notekūdeņu novadīšanas sistēmas, konstrukciju profilus, jumtu apdares elementus, kā arī ir izveidota armatūras sieta un ģipškartona (reģipša) profilu ražošana. Notiek metāla sagriešana pēc klientu pieprasījuma. Savukārt 2011. gadā kompānija atsāka armatūras izstrādājumu ražošanu un melno metāla lokšņu apstrādi. Kompānija aktīvi pārdod vairumā armatūru un tērauda ruļļos Latvijas un citu valstu tirgū. Līdz ar to tika ieviesta unikāla bez karkasa angāru būvniecības tehnoloģija no tērauda ruļļiem, kura šobrīd, iespējams, ir vislētākais un visātrākais līdzīgu objektu celtniecības veids. ⁶²

Kompānija piedāvā plašo metālizstrādājumu produkcijas sortimentu:

- Metālprodukcija: visa plāna lokšņu tērauda produkcija: metāldakstiņi, profilētie segumi, valcprofils, ūdensnoteku sistēma u.c.
 - Metāldakstiņi "GRANAT"
 - Trapecveida profili AP-8, AP-20, AP-45
 - Nesošais profils AP-135
 - Valcprofils, Classic
 - Apdares elementi jumtam
 - Ūdensnoteku sistēma
 - Auksti ražoti konstruktīvie profili.
- Armatūras produkcija: armatūras izstrādājumu ražošana un armatūras tērauda apstrāde.
- Celtniecības materiāli: dažādi jumta segumu materiāli, siltumizolācijas materiāli un cita produkcija.

⁶¹ Lursoft datu bāze, uzņēmums – Avotiņi, Pieejams: <http://company.lursoft.lv/kompanija-avotini/40003077493> [sk.25.11.2016]

⁶² Portāls Avotiņi, *Par firmu*, Pieejams: <http://www.avotini.lv/index.php?Mode=about> [sk.25.11.2016]

- PVC logi un durvis: Kopš 2000. gada, kompānija sāka nodarboties ar plastmasas un alumīnija logiem un durvīm. 2013. gadā sācas metāla durvju ražošana. Šajā laikā posmā tika saražots un samontēts ļoti, ļoti liels objektu skaits:
 - Dzīvokļi
 - Privātmājas
 - Daudzdzīvokļu mājas
 - Biroju ēkas
 - Ražošanas ēkas
 - Valsts iestāžu objekti
- Bezarkasa angāri: Bezarkasu angāru celtniecības tehnoloģiju izstrādājusi Amerikas kompānija "MIC Industries" un pasaulē pazīstama ar nosaukumu ABM (Automatic Building Machine) un UBM (Ultimate Building Machine). Jāatzīmē, ka "Kompānija Avotiņi" rīcībā ir vienīgā iekārta visā Baltijā. Analogas iekārtas tuvākajos kaimiņos atrodas Krievijā un Skandināvijā. ABM tehnoloģijas pielietojuma sfēra pietiekami daudzveidīga: noliktavu kompleksi un loģistikas termināli, tirdzniecības centri un segtie tirgi, rūpnieciskas un lauksaimnieciskas nozīmes celtnes, sporta būves, dzīvojamo un ofisa ēku jumti un mansarda stāvi.⁶³

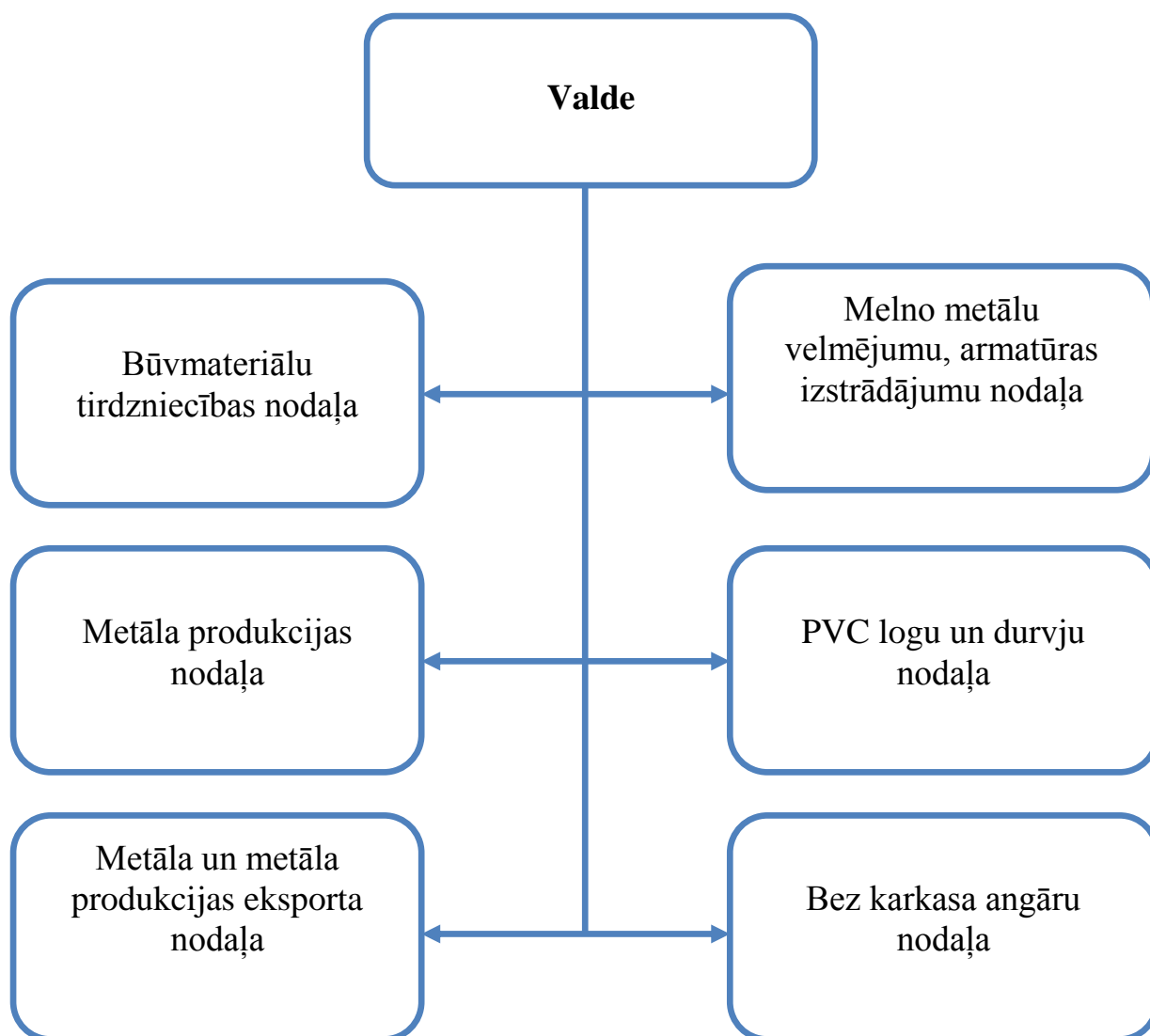
2.3. SIA „Kompānija Avotiņi” struktūra un pārvaldes shēma

Saskaņā ar Lursoft datiem, uzņēmumam ir 2 amatpersonas un 2 aktuālie darbinieki.⁶⁴

Uzņēmumā kopumā strādā 140 darbinieku, kurus nosacīti var iedalīt būvmateriālu tirdzniecības nodaļā, metāla produkcijas nodaļā, metāla un metāla produkcijas eksporta nodaļā, melno metālu velmējumu, armatūras izstrādājumu nodaļā, PVC logu un durvju nodaļā, bez karkasa angāru nodaļā (2.3.attēls).

⁶³ Portāls Avotiņi, *Par firmu*, Pieejams: <http://www.avotini.lv/index.php?Mode=about> [sk.25.11.2016]

⁶⁴Turpat

2.3. attēls. Kompānija Avotiņi struktūra⁶⁵

Uzņēmumam ir vairākas filiāles, kā Latvijā, tā arī ārpus tās – Ventspilī, Daugavpilī, Liepājā, Jelgavas rajonā, Lietuvā un arī Igaunijā. ⁶⁶

Uzņēmumā darbojas arī grāmatvedības un personāla nodaļas, kas atbild par personāla atlasī un menedžmentu. Grāmatvedības un finanšu nodaļa, loģiski, nodarbojas ar finanšu kontroli un pārvaldību, norēķiniem un dažāda veida uzskaitēm.

SIA „Kompānija Avotiņi” galvenie dokumenti ir:

- 1) Statūti;
- 2) Gada pārskati;
- 3) Paraksta parauga kartiņas;

⁶⁵ Autora veidots

⁶⁶ Portāls Avotiņi, *Par firmu*, Kontakti, Pieejams:

<http://www.avotini.lv/index.php?Mode=about&subMode=contacts> [sk.25.11.2016]

4) Komerckrājumu dokumentācija un tml.

Galvenais grāmatvedības uzskaites dokuments ir gada pārskats, kas ietver sevī sekojošus pielikumus:

- 1) "Balances shēma;
- 2) "Peļņas vai zaudējumu aprēķina shēma vertikālā formā (klasificēta pēc izdevumu veidiem)";
- 3) "Peļņas vai zaudējumu aprēķina shēma vertikālā formā (klasificēta pēc izdevumu funkcijas)";
- 4) "Ar tiešo metodi sagatavota naudas plūsmas pārskata shēma";
- 5) "Ar netiešo metodi sagatavota naudas plūsmas pārskata shēma";
- 6) "Pašu kapitāla izmaiņu pārskata shēma".

Gada pārskats tiek gatavots par 12 mēnešu periodu, iesniedzams papīra formā vai elektroniski, līdz 30.aprīlim (par iepriekšējo gadu). Gada pārskatu uzņēmumā SIA „Kompānija Avotiņi” sagatavo galvenais grāmatvedis, bet pastiprina valdes priekšsēdētājs.

Lai visa dokumentācija tiktu savlaicīgi un precīzi noformēta, grāmatvedības nodaļa katru dienu pilnvērtīgi veic visu naudas līdzekļu uzskaiti, visu norēķinu dokumentāciju un citus dokumentus. Tas, tuvojoties gada pārskata iesniegšanas laikam, ļauj bez kavējumiem apstrādāt visu informāciju un iesniegt to laicīgi.

Grāmatvedības datu datorizētās apstrādes programma, kas tiek lietota uzņēmumā, ir „Kentaurs Pro” un, ja šī sistēma nestrādā, papildus tiek uzturēta programma „Zalktis”.

Dokumentu auditu veic ārēji piesaistītās auditoru pakalpojumu firmas, lai minimizētu iekšējo resursu nepamatotu tēriņu un lai novērstu iespējamās kļūdas audita veikšanā.

2.4. SIA „Kompānija Avotiņi” konkurentu raksturojums

Kā jau tika minēts iepriekš, uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” darbojas būvmateriālu un metālizstrādājumu jomā un tā galvenie darbības virzieni ir sekojoši:

- 1) Tērauda jumtu un sienu segumu ražošana;
- 2) Armatūras sietu un izstrādājumu ražošana;
- 3) Armatūras un melno metālu velmējumu tirdzniecība;
- 4) Cinkota tērauda ar polimēru pārklājumu tirdzniecība;
- 5) Celtniecības materiālu tirdzniecība;
- 6) Bez karkasa angāru būvniecība;

7) PVC logu un durvju ražošana un tirdzniecība.

Par konkurentiem, attiecīgi, var uzskatīt tos uzņēmumus, kas arī nodarbojas ar būvmateriālu un metālizstrādājumu ražošanu un realizāciju.

Uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” galvenais birojs un ražošanas cehs atrodas Rīgā. Papildus tam šim uzņēmumam ir filiāles Ventspilī, Daugavpilī, Jelgavā un Liepājā. Uzņēmuma saistītie uzņēmumi atrodas arī Lietuvā un Igaunijā. Ņemot vērā to, ka uzņēmums SIA „Kompānija Avotiņi” ir liels un atrodas visā Latvijas teritorijā, uzņēmuma konkurenti ir Latvijas lielākie uzņēmumi, kas darbojas būvmateriālu un metālizstrādājumu jomā, kā arī tālākā minētās produkcijas realizācijā. Pie šādiem konkurentiem varētu pieskaitīt sekojošus uzņēmumus Latvijā:

- 1) Baltik Trade Group SIA;
- 2) Ilģuciems SIA;
- 3) Tilts SIA.

Baltik trade Group SIA ir uzņēmums, kas piedāvā kokmateriālus, santehniku, izstrādājumus dārzam un mājai, elektro-materiālus, instrumentus un darbarīkus, būvmateriālus un ventilāciju. Baltik Trade Group SIA galvenais noieta kanāls ir interneta veikals www.buvshop.lv, attiecīgi, ir secināms, ka uzņēmums nenodarbojas ar ražošanu, bet gan tikai ar tirdzniecību. Cenu politika, salīdzinājumā ar SIA „Kompānija Avotiņi” ir vērsta uz patērētājiem, tomēr Baltik Trade Group SIA cenas ir salīdzinoši augstākas, nekā piedāvātās uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” piedāvātās cenas, jo SIA „Kompānija Avotiņi” ir ražotājs, bet Baltik Trade Group SIA – tirgotājs.

Uzņēmums Ilģuciems SIA, savukārt, ir dibināta 1991.gadā. No 1996.gada SIA “Ilģuciems” kļuva par vadošo Baltkrievijas būvmateriālu ražotāju pārstāvi. Šobrīd SIA “Ilģuciems”piegādājam būvmateriālus no Baltkrievijas, Krievijas un Eiropas labākajiem būvmateriālu ražotājiem – jumta segumus, durvis no Baltkrievijas, celtniecības materiālus un metāla jumtus, ko ražo viņi paši.⁶⁷ Arī Ilģuciems SIA var vērtēt kā nosacītu konkurentu uzņēmumam SIA „Kompānija Avotiņi”, jo lielākā daļa sortimenta netiek ražota Latvijā. Lai gan jāatzīmē, ka pēc piedāvājuma klāsta SIA Ilģuciems ir vislīdzīgākais uzņēmums SIA „Kompānija Avotiņi”. Cenu politika, salīdzinājumā ar SIA „Kompānija Avotiņi”, ir līdzvērtīga, jo abi uzņēmumi ir vērsti uz sadarbību ar klientiem un pieejamām cenām.

Savukārt Tilts SIA ir tiltu, satiksmes pārvadu, tuneļu un citu inženierbūvju uz autoceļiem un dzelzceļiem projektēšanas, celtniecības un rekonstrukcijas specializēta

⁶⁷ SIA Ilģuciems mājas lapa, Pieejams: <http://www.ilguciems.lv/> [sk. 15.10.2016.]

kompānija, kas izveidota 1989.gada martā.⁶⁸ SIA Tilts nodarbojas ar sekojošiem darbības veidiem:

Jaunu autoceļu un dzelzceļu tiltu un satiksmes pārvadu celtniecība un esošo rekonstrukcija.

- 1) Tiltu un satiksmes pārvadu projektēšana.
- 2) Autoruzraudzība.
- 3) Preču betona ražošana.
- 4) Pamatu izbūve.
- 5) Transporta pakalpojumi.
- 6) Saliekamais dzelzsbetons.
- 7) Pāļu pamatu izbūves darbi.
- 8) Tirdzniecība.
- 9) Armatūras ražošana un tirdzniecība

No šī secināms, ka arī SIA Tilts ir nosacīts SIA „Kompānija Avotiņi” konkurents, jo tā būvniecības un metālizstrādājumu ražošanas specifika ir pavisam atšķirīga no uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” pakalpojumu un ražošanas klāsta. Līdz ar to arī cenu politika uzņēmumam SIA Tilts ir ievērojami augstāka, jo tiltu un satiksmes pārvadu projektēšana ir pamata uzņēmuma darbības virziens, kas prasa daudz lielākus finanšu resursus no klientiem, nekā SIA „Kompānija Avotiņi” darbības joma.

2.5. SIA „Kompānija Avotiņi” grāmatvedības darba organizācija

Grāmatvedības darbinieku pienākumi un atbildība

Uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” grāmatvedības nodaļā ir 11 darbinieki – 7 grāmatveži, 3 grāmatvežu palīgi un 1 vecākais grāmatvedis.

Grāmatveži un grāmatvežu palīgi ir atbildīgi par ikdienas norēķinu apstrādi un veikšanu, rēķinu un pavadzīmju sagatavošanu un apstrādi, bet vecākais grāmatvedis veic periodiskas finanšu datu pārbaudes saskaņā ar vadības rīkojumiem, apmāca jaunus darbiniekus, kā arī atbild par gada pārskatu sagatavošanu, gada atskaišu sastādīšanu vadībai, kā arī citu stratēģisko un svarīgāko finanšu dokumentu apstrādi un sagatavošanu.

Vecākais grāmatvedis atbild arī par darbinieku algu aprēķinu un izmaksām.

⁶⁸ SIA Tilts mājas lapa, Pieejams: <http://www.tilts.lv/?p=about&l=lv> [sk. 15.10.2016.]

Uzņēmuma grāmatvedības kontu plāns

Uzņēmums izmanto gan hronoloģiskos reģistrus, gan sistemātiskos reģistrus.

Hronoloģiskos reģistros grāmatveži ieraksta katru operāciju. Tam tiek nodrošināta kopējā apgrozījuma summas iegūšana par pārskata periodu. Šim reģistra veidam izmanto kases grāmatu, kases ieņēmumu un izdevumu reģistrācijas žurnālu. Kases grāmatas paraugs / piemērs ir redzams pielikumos.

Grāmatvedības kontu kārtošānai uzņēmums izmanto sistemātiskos reģistrus – atkarībā no to veidiem tiek noteikti grāmatvedības konti un uzkrājamās informācijas detalizētāka informācija.

Kases ieņēmumu/izdevumu orderis un to reģistrācijas žurnāla paraugs, kas tika atļauts publicēšanai, redzams Pielikumos.

Inventarizācijas noteikumi

Inventarizācijas noteikumi uzņēmumā pamatojas LR likumdošanā. Tādējādi uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” inventarizācijas galvenie uzdevumi ir sekojoši: identificēt uzņēmuma īpašumā valdījumā, turējumā un glabājumā esošo ķermenisko un bezķermenisko lietu un līdzekļu faktisko esamību; atklāt liekās neizmantojamās vērtības; kontrolēt, kā tiek ievērota uzņēmuma īpašuma vai lietojuma objektu un līdzekļu saglabāšana; pārbaudīt gada pārskatā uzrādīto bilances posteņu pareizību. Saskaņā ar LR likumdošanu un iekšējiem uzņēmuma noteikumiem, inventarizācija tiek veikta ne retāk kā vienu reizi gadā, parasti divas reizes gadā. Tas nepieciešams, lai kontrolētu un pārbaudītu uzņēmuma līdzekļus, prasības un saistības.

Grāmatvedības uzskaites kārtība

Grāmatvedības uzskaitē uzņēmumā notiek saskaņā ar iepriekš minētajām grāmatvedības programmu lietošanas specifikām un saskaņā ar LR normatīvajiem aktiem.

Uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” grāmatvedības uzskaitē tiek uzskaitīti ilgtermiņa ieguldījumi, nemateriālie un materiālie ieguldījumi, pamatlīdzekļu uzskaitē un to nolietojums, apgrozāmie līdzekļi. Šajā uzskaitē fiksē arī inventāra uzskaiti, debitoru uzskaiti, naudas līdzekļu uzskaiti un paša kapitāla uzskaiti.

Tomēr sīkāka informācija prakses ietvaros netika sniegta, jo tā ir uzņēmuma konfidenciāla informācija.

Ārējo finanšu pārskatu sagatavošanas biežums

SIA „Kompānija Avotiņi” ārējos finanšu pārskatus sagatavo pēc pieprasījuma no esošo un potenciālo investoru puses. Pēc jaunās uzņēmuma iekšējās politikas ārējie finanšu pārskati tiks sagatavoti vismaz vienu reizi trijos gados, kopā ar uzņēmuma gada pārskatu, pamatojoties uz uzņēmuma finanšu rādītājiem un nozares tendencēm.

Gada pārskata sastādīšanas noteikumi un sastāvs

Kā jau tika minēts, ka SIA „Kompānija Avotiņi” gada pārskatus sastāda pamatojoties LR likumdošanā un to sastāvs atbilst LR normatīvo aktu prasībām.

Uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” gada pārskats ietver sevī sekojošus dokumentus un pielikumus:

- Vadības paziņojums un sekojoši pielikumi:
 - 1) “Balances shēma;
 - 2) “Peļņas vai zaudējumu aprēķina shēma vertikālā formā (klasificēta pēc izdevumu veidiem)”;
 - 3) “Peļņas vai zaudējumu aprēķina shēma vertikālā formā (klasificēta pēc izdevumu funkcijas)”;
 - 4) “Ar tiešo metodi sagatavota naudas plūsmas pārskata shēma”;
 - 5) “Ar netiešo metodi sagatavota naudas plūsmas pārskata shēma”;
 - 6) “Pašu kapitāla izmaiņu pārskata shēma”.

Gada pārskats tiek gatavots par 12 mēnešu periodu, iesniedzams papīra formā vai elektroniski, līdz 30.aprīlim (par iepriekšējo gadu). Gada pārskatu uzņēmumā SIA „Kompānija Avotiņi” sagatavo galvenais grāmatvedis, bet pastiprina valdes priekšsēdētājs.

Uzņēmumu un banku savstarpējās sadarbības ietvaros

SIA „Kompānija Avotiņi” sadarbībā ar bankām izmanto divu banku pakalpojumus - NordeaBank AB Latvijas filiāle un Swedbanka, A/S.

Uzņēmuma norēķinu konti ir LV05NDEA0000080050876 un LV56HABA0551009841696.

Sadarbībā ar šīm bankām uzņēmums izmanto elektroniskos pakalpojumus, norēķinu un skaidras naudas operācijas (maksājuma uzdevums redzams Pielikumos).

Papildus tam uzņēmums izmanto arī kreditēšanas pakalpojumus un noguldījumu pakalpojumus, bet par tiem sīkāka informācija konfidencialitātes dēļ netiek sniegta.

Uzņēmuma un vid savstarpējās sadarbības ietvaros

Kā jebkurš kārtīgs un godīgs uzņēmums, arī SIA „Kompānija Avotiņi” sadarbojas ar Valsts ieņēmumu dienestu dažādākajos aspektos – gan darbinieku kā nodokļu maksātāju reģistrēšanā, gan dažādu atskaišu sagatavošanā un iesniegšanā, gan saņemot nepieciešamās izziņas, gan tematisko pārbaūžu un audita kontekstā.

Nodokļu maksātāju (darbinieku) reģistrēšana saskaņā ar pēdējiem normatīvajiem aktiem, notiek pašiem darbiniekiem reģistrējoties elektroniskajā vietnē. Uzņēmums sniedz nepieciešamo informāciju VID. Savukārt reģistrējot pašu uzņēmumu, vēl 1992.gadā, tika izpildītas visas toreizējās prasības, kas attiecās uz nodokļu maksātāju reģistrēšanu. Tad arī no VID puses uzņēmuma tika piešķirts vienotais reģ. Nr. 40003077493.

Sadarbībā ar VID, uzņēmums sagatavo un iesniedz dažādas atskaites, lai VID varētu kontrolēt, piemēram, nodokļu nomaksu. Tādējādi tiek iesniegtas dažādas atskaites par darījumiem visa gada griezumā, kā arī, protams gada pārskati.

Kad pašam uzņēmumam, piemēram, vērsties bankā pēc finansējuma, ir nepieciešama informācija par to, ka, piemēram, tam nav nodokļu parādu, tad uzņēmums rakstiski pieprasa attiecīgo izziņu no VID.

Kas attiecas uz tematiskajām pārbaudēm un auditu, uzņēmums vienmēr seko līdzī savai finanšu situācijai un kārtu dokumentāciju savlaicīgi, tādēļ vienmēr ir gatavs VID pārbaudēm.

Uzņēmuma svarīgāko iekšējo operāciju dokumentēšana

Ar uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” svarīgāko dokumentāciju un iekšējo operāciju dokumentēšanu, kā jau minēts iepriekš, nodarbojas grāmatvedības nodaļa un personāla daļa.

Personāla daļa ir atbildīga par darba līgumu sastādīšanu un noformēšanu. Uzņēmumā apstāv divu veidu darba līgumi – uz noteiktu un uz nenoteiktu laiku. Komandējumu noformēšana arī notiek caur šo nodaļu, saskaņojot komandējumu ar savu tiešo vadītāju un ar personāla daļas vecāko.

Grāmatvedības un uzskaites nodaļām, savukārt, ir plašāks pienākumu klāsts – šīs nodaļas nodarbojas gan ar darba algu aprēķināšanu (skatīt Pielikumos) un ar to saistīto dokumentu noformēšanu, gan kases operāciju fiksēšanu un uzskati.

Visas šīs nodaļas savā starpā ir cieši saistītas savā darbā, jo uz vienas nodaļas dokumentācijas pamata, otra nodaļa aprēķina vienu vai otru posteni, piemēram, darba algas

saskaņā ar darba līgumos noteikto un tml. Tāpat tiek izmaksātas komandējumu naudas un atvaļinājumu naudas.

Sīkāka informācija, diemžēl, par šiem aspektiem nav pieejama, jo tā satur konfidenciālu informāciju.

3. SIA „Kompānija Avotiņi” finanšu darbības analīze

3.1. Finanšu rādītāju analīze

Likviditātes analīze

Likviditāte ir tas rādītājs, kas raksturo uzņēmuma spēju jebkurā laikā dzēst savas īstermiņa saistības. Analizējot uzņēmuma bilances likviditāti, pēc likviditātes pakāpes (ātruma) sagrupētos apgrozāmo līdzekļu posteņus salīdzina ar īstermiņa saistībām. Uzņēmuma likviditātes analīzes svarīgākais uzdevums ir novērtēt tā maksātspēju. Tās novērtēšanai izmantojami kopējās likviditātes un absolūtās likviditātes koeficienti. Atšķirība ir tikai apgrozāmo līdzekļu sastāvā, kas var tikt novirzīti īstermiņa saistību dzēšanai.⁶⁹ Likviditāte tiek aprēķināta, apgrozāmos līdzekļus dalot ar īstermiņa parādiem.⁷⁰

Uzņēmuma apgrozāmie līdzekļi sastādīja 9'620'429,00 EUR 2015.gadā un 10'684'841,00 EUR 2014.gadā, bet īstermiņa saistības bija 6'766'507,00 EUR un 6'698'602,00 EUR attiecīgi⁷¹ (sk. pielikumus Nr. 1 un 2). 2013.gadā, attiecīgi, apgrozāmie līdzekļi sastādīja 10'333'495,00 EUR, bet īstermiņa saistības – 6'091'173,00 EUR. Kā redzams, uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” apgrozāmie līdzekļi ir ar samazinājuma tendenci, bet īstermiņa saistības pamazām palielinās. Līdz ar to arī krītas likviditātes rādītājs. Uzņēmuma kopējās likviditātes rādītājs 2013. – 2015.gadiem ir atspoguļots tabulā 3.1 un 3.1. attēlā.

3.1.tabula

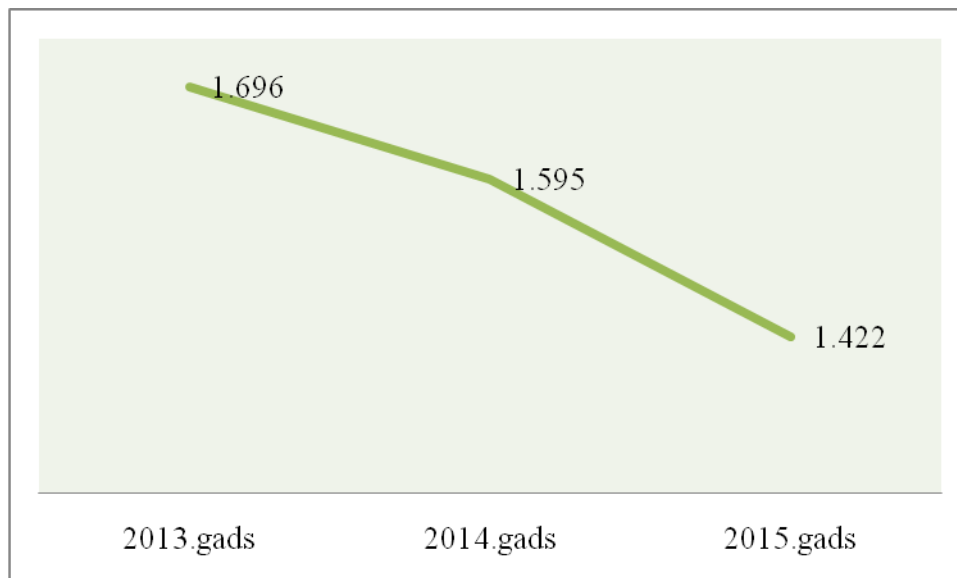
SIA „Kompānija Avotiņi” kopējās likviditātes rādītājs 2013-2015 (EUR)

	Apgrozāmie līdzekļi	Īstermiņa saistības	Likviditātes rādītājs
2013.gads	10,333,495.00	6,091,173.00	1.696
2014.gads	10,684,841.00	6,698,602.00	1.595
2015.gads	9,620,429.00	6,766,507.00	1.422

⁶⁹ CSB mājas lapa, *Likviditāte*, 23.04.2015., Pieejams: <http://www.csb.gov.lv/statistikas-temas/termini/likviditate-35086.html> [sk. 15.10.2016.]

⁷⁰ Lursoft datu bāze, *Finanšu analīze*, Pieejams: <https://www.lursoft.lv/lv/finansu-analizes-piemers> [sk. 14.10.2016.]

⁷¹ SIA Kompānija avotiņi 2015.gada bilances dati

3.1. attēls. SIA „Kompānija Avotiņi” kopējās likviditātes rādītāju dināmika 2013-2015

Ņemot vērā to, ka, ja likviditātes koeficients ir virs viens, uzņēmumam nevajadzētu būt problēmām savu īstermiņa saistību kārtošanā. Ja koeficients samazinās zem viens, parādās risks, ka uzņēmumam varētu rasties problēmas īstermiņa saistību maksājumos. Finansisti uzskata, ka šim koeficientam vajadzētu būt robežās no viens līdz trīs. Pārāk augsts likviditātes koeficients liecina par neracionālu apgrozāmo līdzekļu izmantošanu. Vērtējot ideālo līmeni, nedrīkst ņemt vērā nozares specifiku un konkrētā rādītāja dinamiku uzņēmumā.⁷² No šī izriet, ka, lai arī 2015.gadā SIA „Kompānija Avotiņi” likviditāte bija nedaudz zemāka, nekā 2014.gadā, bet 2014.gadā – zemāka nekā 2013.gadā, tā joprojām ir pietiekama, kas nozīmē, ka uzņēmumam SIA „Kompānija Avotiņi” nevajadzētu būt problēmām savu īstermiņa saistību kārtošanā.

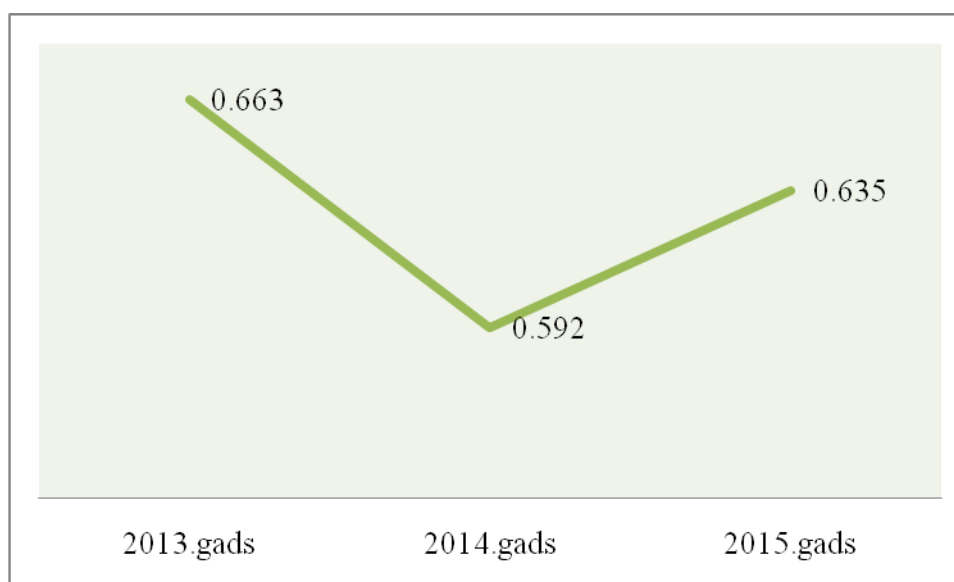
Savukārt ar precīzo (stingro) apgrozāmo līdzekļu koeficienta palīdzību tiek veikts daudz stingrāks īstermiņa likviditātes tests, jo tas izslēdz dažus no apgrozāmajiem līdzekļiem (krājumus), kurus ne vienmēr var viegli pārvērst naudas līdzekļos. Krājumi ir visnelikvidākais apgrozāmo līdzekļu postenis. Zems koeficients liecina, ka pārāk daudz līdzekļu ir ieguldīts krājumos. Precīzais (stingrais) apgrozāmo līdzekļu koeficients = (Apgrozāmie līdzekļi – Krājumi) / Īstermiņa parādi.⁷³ Uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” stingrais apgrozāmo līdzekļu koeficients ir atspoguļots tabulā 3.2 un 3.2. attēlā.

⁷² Lursoft datu bāze, *Finanšu analīze*, Pieejams: <https://www.lursoft.lv/lv/finansu-analizes-piemers> [sk. 14.10.2016.]

⁷³ Turpat.

SIA „Kompānija Avotiņi” stingrais apgrozāmo līdzekļu koeficients 2013-2015 (EUR)

	Apgrozāmie līdzekļi	Īstermiņa saistības	Krājumi	Likviditātes rādītājs
2013.gads	10,333,495.00	6,091,173.00	6,399,666.00	0.663
2014.gads	10,684,841.00	6,698,602.00	6,715,933.00	0.592
2015.gads	9,620,429.00	6,766,507.00	5,325,813.00	0.635

3.2. attēls. SIA „Kompānija Avotiņi” stingro apgrozāmo līdzekļu koeficientu dināmika 2013-2015

Kā redzams, stingrais apgrozāmo līdzekļu koeficients pieaug, kas ir labs rādītājs. Tas pamatojams ar to, ka uzņēmumam samazinājušies krājumu apjomi – krājumi ir visnelikvidākais apgrozāmo līdzekļu posteņiem. Zems koeficients liecina, ka pārāk daudz līdzekļu ir ieguldīts krājumos.⁷⁴

Papildus tam no uzņēmuma finanšu rādītājiem var aprēķināt arī absolūtās likviditātes rādītāju, kas ir tāds rādītājs, kas atspoguļo naudas līdzekļu attiecību pret īstermiņa saistībām

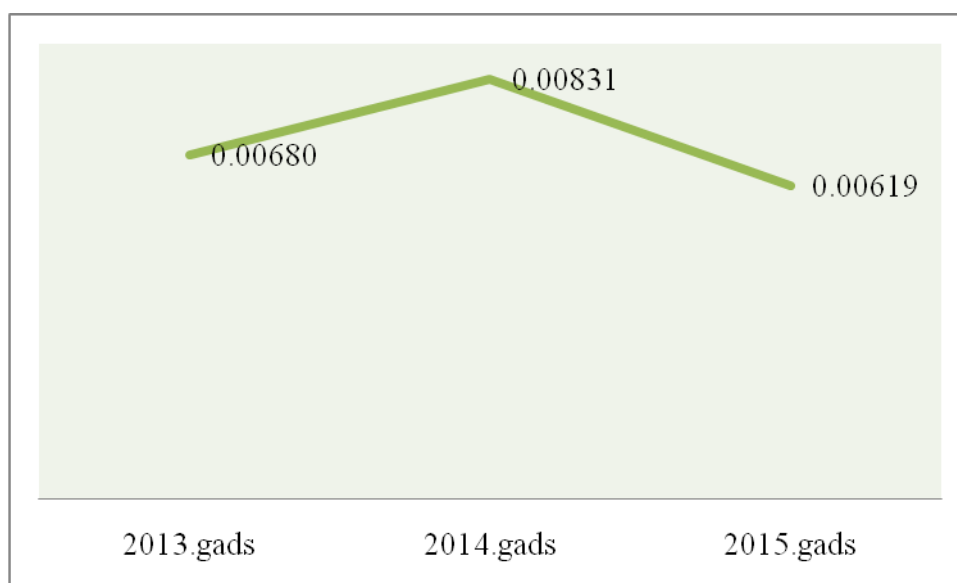
⁷⁴ Lursoft datu bāze, *Finanšu analīze*, Pieejams: <https://www.lursoft.lv/lv/finansu-analizes-piemers> [sk. 14.10.2016.]

uzņēmumā. Uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” absolūtais likviditātes rādītājs ir atspoguļots tabulā 3.3 un 3.3. attēlā.

3.3.tabula

SIA „Kompānija Avotiņi” absolūtais likviditātes rādītājs 2013-2015 (EUR)

	Nuadas līdzekļi	Īstermiņa saistības	Likviditātes rādītājs
2013.gads	41,443.00	6,091,173.00	0.00680
2014.gads	55,672.00	6,698,602.00	0.00831
2015.gads	41,865.00	6,766,507.00	0.00619

3.3. attēls. SIA „Kompānija Avotiņi” absolūto likviditātes rādītāju dināmika 2013-2015

Kā redzams tabulā 3.3., uzņēmums SIA „Kompānija Avotiņi” absolūtais likviditātes rādītājs ir ļoti zems, kas skaidrojams ar lielu krājumu apjomu. Proti, 2013.gadā absolūtās likviditātes rādītājs sastādīja 0,0068, 2014.gadā – 0,00831, bet 2015.gadā – 0,00619. Tajā pašā laikā jāatceras, ka uzņēmums lielākoties nodarbojas ar dažādu metāla konstrukciju ražošanu un pārdošanu, tādēļ principā, ņemot vērā nozares specifiku, kurā uzņēmums strādā, šādu likviditātes rādītāju kopumā var uzskatīt par pieņemamu.

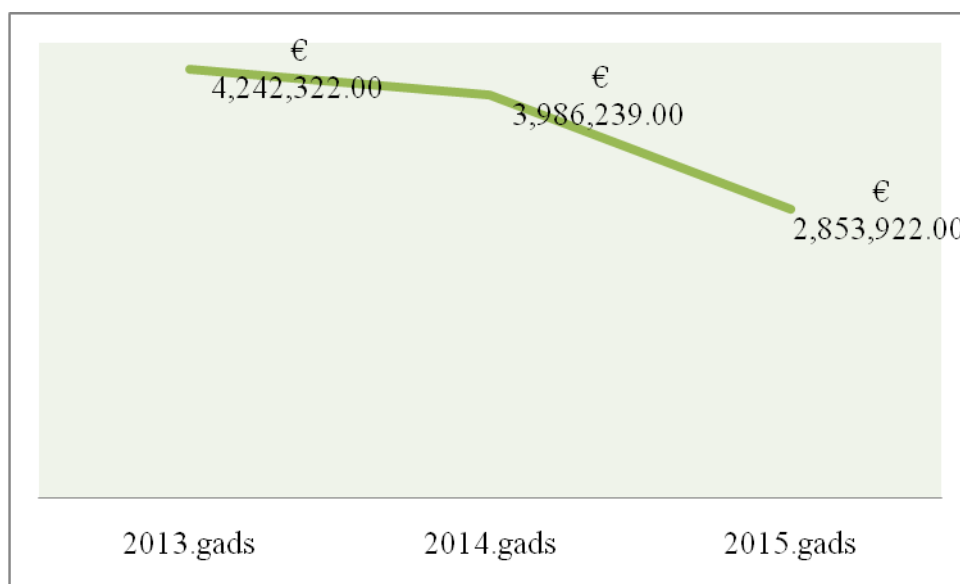
Savukārt apskatot uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” tīrā apgrozāmā kapitāla (TAK) jeb darba kapitāla rādītājus, ir jāatceras, ka TAK ir paredzēts uzņēmuma ikdienas darbības veikšanai. TAK aprēķina kā starpību starp apgrozāmiem līdzekļiem un īstermiņa saistībām. Jāņem vērā, ka brīvie apgrozāmie līdzekļi parasti ir proporcionāli realizācijas apjomiem. Ja, tiek plānots realizācijas apjomu pieaugums, būs nepieciešams arī lielāki brīvie apgrozāmie līdzekļi, lai finansētu realizācijas izmaksas. Šī iemesla dēļ TAK rādītājam jābūt

sabalansētam, jo negatīvu efektu var radīt gan pārmērīgi liels brīvo apgrozāmo līdzekļu apjoms, gan to trūkums. Pārāk mazs brīvo apgrozāmo līdzekļu apjoms liecina par uzņēmuma nespēju kārtot īstermiņa saistības, bet pārāk liels par neefektīvu resursu izmantošanu.⁷⁵ Uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” TAK 2013., 2014. un 2015.gadiem ir atspoguļots tabulā 3.4 un 3.4. attēlā.

3.4.tabula

SIA „Kompānija Avotiņi” TAK 2013-2015 (EUR)

	Apgrozāmie līdzekļi	Īstermiņa saistības	TAK
2013.gads	10,333,495.00	6,091,173.00	4,242,322.00
2014.gads	10,684,841.00	6,698,602.00	3,986,239.00
2015.gads	9,620,429.00	6,766,507.00	2,853,922.00

3.4. attēls. SIA „Kompānija Avotiņi” TAK dināmika 2013-2015

Pamatojoties uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” TAK rādītājos 2013., 2014. un 2015.gados, var secināt, ka TAK bija pozitīvs, kas nozīmē, ka uzņēmums spēja segt savas saistības. Lai gan jāatzīmē, ka TAK ir krities no 4'242'322,00 EUR 2013.gadā līdz 3'986'239,00 EUR 2014.gadā un līdz 2'853'922,00 EUR 2015.gadā, kas tomēr norāda uz to, ka uzņēmumam tuvākajos gados varētu rasties problēmas ar savu saistību izpildīšanu, ja netiks palielināts apgrozāmo līdzekļu apjoms un netiks samazināts īstermiņa saistību apjoms.

⁷⁵ Dr. oec. Ineses Spīčas datorprezentācija ISMAS lekciju kursam Finanšu menedžments. Pieejams: <http://www.slideshare.net/zemunde/5-lekcija-finanu-prvaldba> [sk. 15.10.2016.]

Aktivitātes analīze

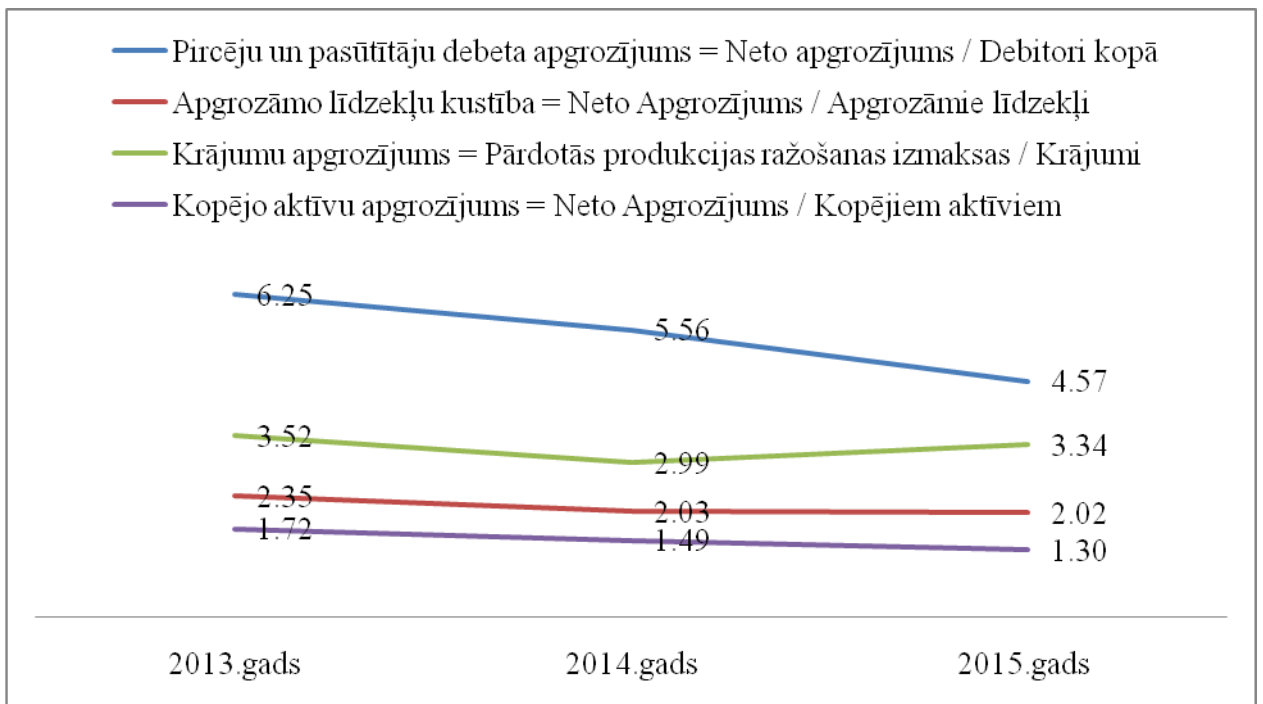
Pievēršoties uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” aktivitātes analīzei, jāatgādina, ka Aktivitātes koeficienti norāda uz to, cik efektīvi uzņēmums izmanto tam esošos resursus. Ja, uzņēmumam ir pārāk daudz aktīvu, tad ieguldījumi tajos var būt nelietderīgi. Ja, pietrūkst aktīvu, tad var būt, ka uzņēmums darbojas neefektīvi. ⁷⁶ Uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” aktivitātes rādītāji 2013., 2014. un 2015.gadiem ir apkopotas tabulā 3.5 un 3.5. attēlā.

3.5.tabula

SIA „Kompānija Avotiņi” aktivitātes rādītāji 2013-2015

Rādītājs	2013.gads	2014.gads	2015.gads
Pircēju un pasūtītāju debeta apgrozījums = Neto apgrozījums / Debitori kopā	6.2534	5.5644	4.5715
Vidējais iekasēšanas periods (dienas) = 365 / Pircēju un pasūtītāju debeta apgrozījums	58.3685	65.5955	79.8432
Apgrozāmo līdzekļu kustība = Neto Apgrozījums / Apgrozāmie līdzekļi	2.3493	2.0326	2.0160
Kopējo aktīvu apgrozījums = Neto Apgrozījums / Kopējiem aktīviem	1.7158	1.4898	1.3011
Krājumu apgrozījums = Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas / Krājumi	3.5200	2.9870	3.3441
Krājumu apgrozījuma periods (dienas) = 365 / Krājumu apgrozījums	103.6945	122.1968	109.1459

⁷⁶ Lursoft datu bāze, *Finanšu analīze*, Pieejams: <https://www.lursoft.lv/lv/finansu-analizes-piemers> [sk. 14.10.2016.]

3.5. attēls. SIA „Kompānija Avotiņi” aktivitātes rādītāju dināmika 2013-2015

Kā redzams tabulā 3.5., uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” aktivitātes rādītāji ir dažādi un tie liecina sekojošus aspektus:

- 1) 6,25 reizes 2013.gadā uzņēmuma debitoru parādi tika pārvērsti par naudas līdzekļiem, bet 5,56 reizes 2014.gada laikā uzņēmuma debitoru parādi tika pārvērsti par naudas līdzekļiem, savukārt 2015.gadā uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” debitoru parādi tika pārvērsti par naudas līdzekļiem 4,57 reizes.
- 2) 2013.gadā uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” debitori samaksāja vidēji 58 dienu laikā savus parādus no preces pārdošanas brīža, 2014.gadā uzņēmuma debitori samaksāja vidēji 66 dienu laikā savus parādus no preces pārdošanas brīža, bet 2015.gadā – 80 dienu laikā. Šāds rādītājs (un tā pasliktināšanās/palielināšanās tendence) liecina par to, ka uzņēmuma klienti aiztur maksājumus un uzņēmumam nav pilnveidota maksājumu iekasēšanas procedūra.
- 3) 2013.gadā un 2014.gadā, kā arī 2015.gadā uzņēmumam SIA „Kompānija Avotiņi” bija pietiekams apgrozāmo līdzekļu daudzums.
- 4) 2015.gadā SIA „Kompānija Avotiņi” aktīvu aprīte palēninājās, ko var izskaidrot ar apgrozījuma samazinājumu. 2014.gadā uzņēmums ieguva 1,49 EUR lielus ieņēmumus uz vienu aktīvu EUR, bet 2015.gadā – 1,30 EUR. Jo

īpaši tas redzams, ja salīdzina 2015.gada rādītāju ar 2013.gada rādītāju, kad aktīvu aprīte nesa 1,71 EUR uz vienu aktīvu. Proti, kritums no 2013.gada līdz 2015.gada sastādīja 0,41 EUR.

- 5) 2014.gadā uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” krājumos ieguldītās naudas aprīte notika 2,99 reizes, bet 2015.gadā – 3,34 reizes. Līdzīgs rādītājs, bet tomēr nedaudz lielāks, bija arī 2013.gadā, proti, 3,52 reīzu līmenī.
- 6) 2014.gadā uzņēmuma krājumi (prece pārdošanai) atradās 122 dienas noliktavās, savukārt 2015.gadā uzņēmumam bija nepieciešams 109 dienas, lai pārdotu saražotās preces. Šīs rādītājs ir uzlabojies, jo krājumu apgrozījuma periods samazinājās, ja salīdzina ar 2014.gadu. lai gan jāatzīmē, ka 2015.gada rādītājs ir par nepilnām 6 dienām garāks, jo 2013.gadā uzņēmuma krājumi (prece pārdošanai) atradās noliktavās 103 dienas, proti, krājumu apgrozības periods bija ap 3 mēnešiem.

Saistību analīze

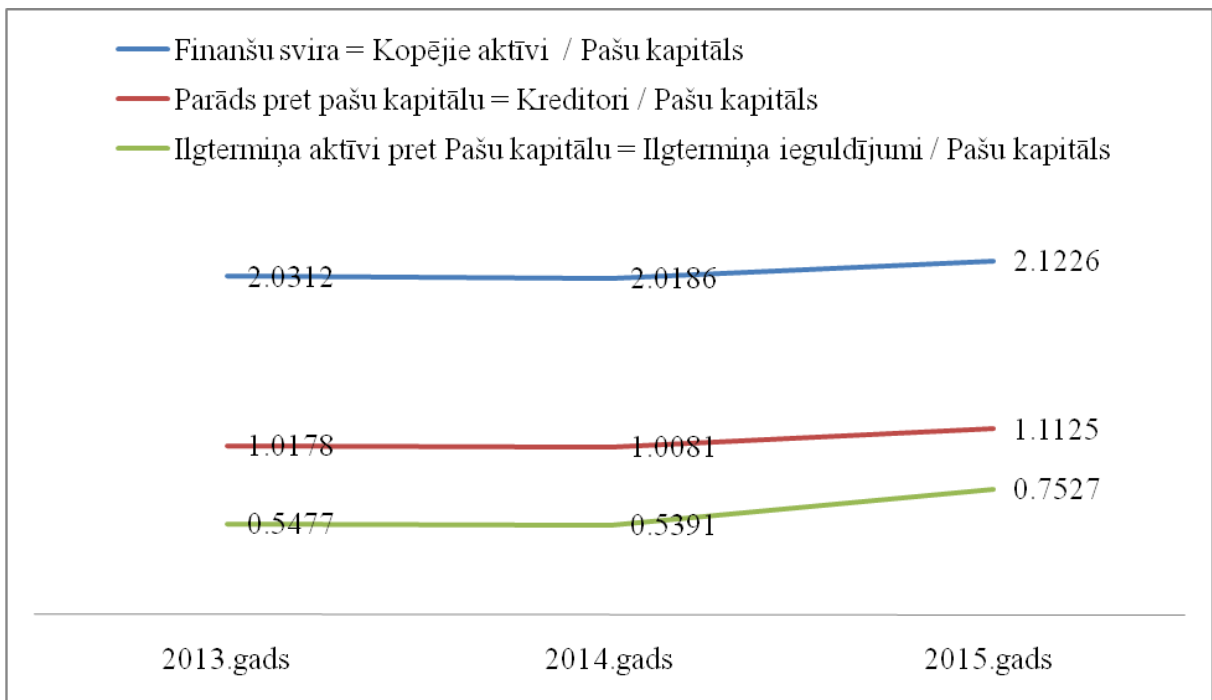
Uzņēma saistību analīze pēc savas būtības ir uzņēmuma kapitāla struktūras analīze. Kapitāla struktūras koeficienti apskata uzņēmuma kapitāla struktūru un indicē, cik lielas papildus saistības uzņēmums ir spējīgs uzņemt. Pārmērīgs parāds var izraisīt bankrotu un nespēju iegūt nepieciešamos līdzekļus kritiskās situācijās.⁷⁷ Uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” kapitāla rādītāju koeficienti 2013., 2014. un 2015.gadiem ir apkopotas tabulā 3.6 un 3.6. attēlā.

3.6.tabula

SIA „Kompānija Avotiņi” kapitāla rādītāju koeficienti 2013-2015

Rādītājs	2013.gads	2014.gads	2015.gads
Finanšu svira = Kopējie aktīvi / Pašu kapitāls	2.0312	2.0186	2.1226
Parāds pret pašu kapitālu = Kreditori / Pašu kapitāls	1.0178	1.0081	1.1125
Ilgtermiņa aktīvi pret Pašu kapitālu = Ilgtermiņa ieguldījumi / Pašu kapitāls	0.5477	0.5391	0.7527

⁷⁷ Lursoft datu bāze, *Finanšu analīze*, Pieejams: <https://www.lursoft.lv/lv/finansu-analizes-piemers> [sk. 14.10.2016.]

3.6. attēls. SIA „Kompānija Avotiņi” kapitāla rādītāju koeficientu dināmika 2013-2015

Kā redzams tabulā 3.6., uzņēmuma kapitāla struktūra norāda uz to, ka uzņēmumam SIA „Kompānija Avotiņi” ir lielā mērā atkarīgs no ārējā finansējuma. Finanšu sviras un parāda pret pašu kapitālu koeficienti ir virs 2 un 1 attiecīgi, kas norāda uz salīdzinoši lielu aizņemtā kapitāla īpatsvaru, savukārt ilgtermiņa aktīvu segums pret pašu kapitālu ir nepietiekams, lai gan 2015.gadā šis rādītājs ir uzlabojies salīdzinājumā gan ar 2013., gan ar 2014.gadu.

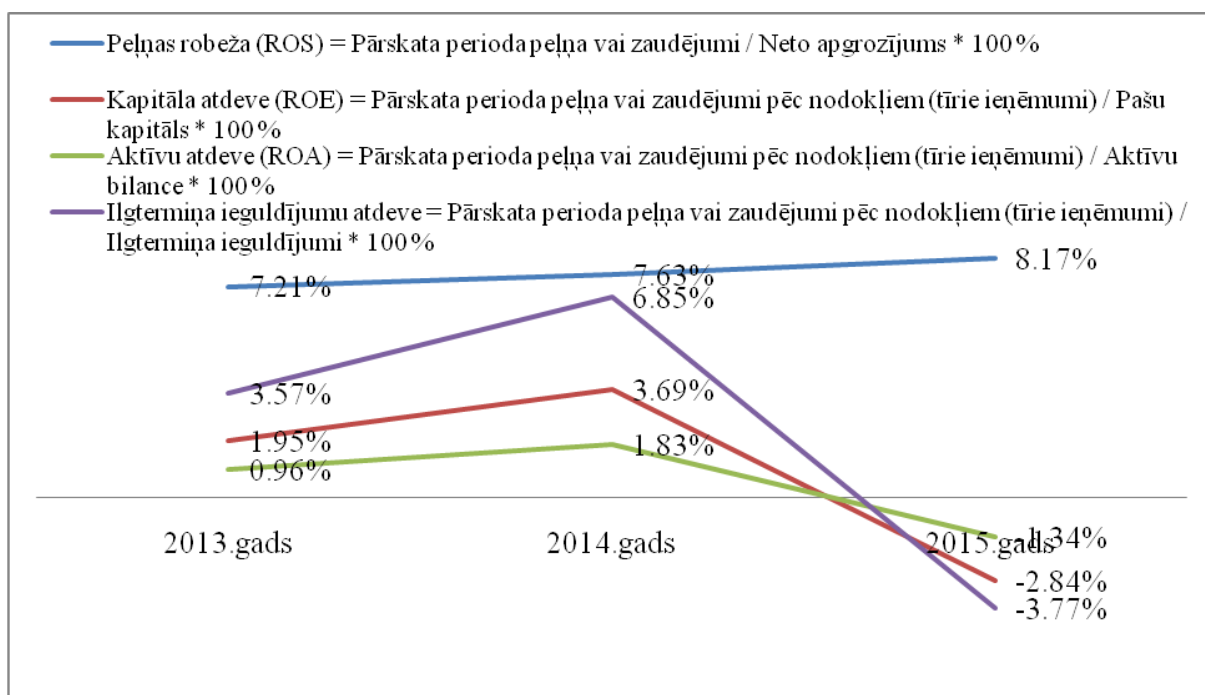
Rentabilitātes analīze

Rentabilitāte citiem vārdiem nozīmē ienesīgumu. Ienesīguma koeficienti analizē vadības lēmumu efektivitāti finanšu uzdevumu pildīšanai. Šie koeficienti norāda apgrozāmo līdzekļu, ilgtermiņa ieguldījumu un kreditoru administrēšanas ietekmi uz uzņēmuma darbību. Principā, jo augstāks ir rentabilitātes koeficients, jo labāks rādītājs tas ir.⁷⁸ Uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” rentabilitātes rādītāju koeficienti 2013., 2014. un 2015.gadiem ir apkopotas tabulā 3.7 un 3.7. attēlā.

⁷⁸ Lursoft datu bāze, *Finanšu analīze*, Pieejams: <https://www.lursoft.lv/lv/finansu-analizes-piemers> [sk. 14.10.2016.]

SIA „Kompānija Avotiņi” rentabilitātes rādītāju koeficienti 2013-2015

Rādītājs	2013.gads	2014.gads	2015.gads
Peļņas robeža (ROS) = Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi / Neto apgrozījums * 100 %	7.21%	7.63%	8.17%
Kapitāla atdeve (ROE) = Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi pēc nodokļiem (tīrie ieņēmumi) / Pašu kapitāls * 100 %	1.95%	3.69%	-2.84%
Aktīvu atdeve (ROA) = Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi pēc nodokļiem (tīrie ieņēmumi) / Aktīvu bilance * 100 %	0.96%	1.83%	-1.34%
Ilgtermiņa ieguldījumu atdeve = Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi pēc nodokļiem (tīrie ieņēmumi) / Ilgtermiņa ieguldījumi * 100 %	3.57%	6.85%	-3.77%

3.7. attēls. SIA „Kompānija Avotiņi” rentabilitātes rādītāju koeficientu dināmika 2013-2015

Balstoties tabulā 3.7. veiktajos aprēķinos, var secināt, ka:

- 1) 2014.gadā 1 uzņēmuma EUR atnesa 7,63 eiro centu peņu, savukārt 2015.gadā uzņēmums nopelnīja 8,17 eiro centus no 1 ieņēmumu EUR. 2013.gadā šis rādītājs sastādīja zemāku summu, proti, 7,21 eiro centus.
- 2) 2013.gadā uzņēmums ieguva 1,95 eiro centus no 1 ieguldītā īpašnieku EUR, bet 2014.gadā - 3,69 eiro centus no 1 ieguldītā īpašnieku EUR. Savukārt 2015.gadā zaudēja 2,84 eiro centus. Tas skaidrojams ar to, ka uzņēmuma tīrā peļņa 2015.gadā bija negatīva.
- 3) 2013.gadā uz 1 aktīva EUR jeb ieguldījumu EUR ieguvumi bija 0,96 eiro centi, bet 2014.gadā - 1,83 eiro centi, savukārt 2015.gadā uzņēmumam bija zaudējumi 1,34 eiro centu apmērā no 1 aktīvos ieguldītā EUR.
- 4) Ilgtermiņa ieguldījumu atdeve uzņēmumā ir svārstīga un negatīvs rādītājs 2015.gadā skaidrojams ar to, ka uzņēmuma tīrā peļņa 2015.gadā bija negatīva. Papildus tam šāds rādītājs norāda uz nepietiekamām investīcijām attīstībā, kas var novest pie konkurētspējas samazināšanās nākotnē.

DuPonta shēma

DuPonta shēma ir vēl viens paņēmieni, kā aprēķināt aktīvu rentabilitāti. Šo formulu sauc par DuPonta formulu tādēļ, ka tieši DuPonta uzņēmums pirmais sāka lietot šo vienādojumu savā finanšu vadīšanā.

Aktīvu rentabilitāte ir visbiežāk pielietotais ekonomiskās rentabilitātes rādītājs. Šis rādītājs ir viens no svarīgākajiem uzņēmuma darbības rādītājiem, jo tas atspoguļo cik efektīvi uzņēmumā izmanto aktīvus, lai gūtu ienākumus. Aktīvu rentabilitāte parāda, cik nepieciešamas naudas vienības, lai iegūtu vienu peļņas naudas vienību neatkarīgi no šo līdzekļu piesaistīšanas avota. Jāatzīmē, ka šī rādītāja līmenis var būt dažāds dažādās nozarēs, uzņēmumos var būt ievērojami atšķirīgs.⁷⁹

Uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” rentabilitātes rādītāju aprēķins pēc DuPonta shēmas 2014. un 2015.gadiem ir atspoguļoti attēlā 3.8.

Arī pēc DuPonta shēmas aprēķiniem ir redzams, ka 2013., 2014. un 2015.gados uzņēmumam SIA „Kompānija Avotiņi” bija gan zaudējumi, gan peļņa no 1 aktīvos ieguldītā EUR.

⁷⁹ L. Bednarskis „Finanšu pārskatu analīze”, Rīga, LU., 1994.gads 36. lpp.

Agrozījums			
€ 24 276 340,00			
€ 21 717 688,00			
€ 19 394 345,00	Peļņa		
-	€ 1 749 806,00		
	€ 1 657 293,00		
Izmaksas	€ 1 584 042,00	ROS	
€ 22 526 534,00		0,0721	
€ 200 060 395,00	:	0,0763	
€ 17 810 303,00		0,0817	
	Agrozījums		
	€ 24 276 340,00		
	€ 21 717 688,00		
	€ 19 394 345,00		
		ROA	
		12,37%	2013.gads
		11,37%	2014.gads
		10,63%	2015.gads
		*	
	Agrozījums		
	€ 24 276 340,00		
	€ 21 717 688,00		
	€ 19 394 345,00		
	:	Aktīvu aprīte	
	Aktīvi	1,72	
	€ 14 148 707,00	1,49	
	€ 14 577 839,00	1,30	
	+		
Apr. līdzekļi	€ 14 906 362,00		
€ 10 333 495,00			
€ 10 684 841,00			
€ 9 620 429,00			

3.8.attēls. SIA „Kompānija Avotiņi” DuPont shēmas aprēķins

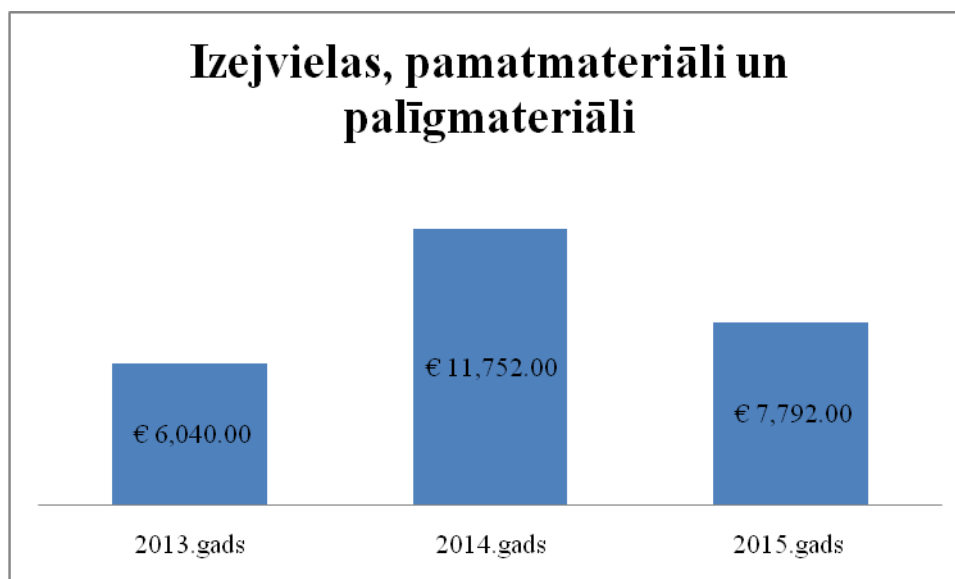
Krājumu analīze

Kā zināms, krājumi ir gatavie ražojumi un preces pārdošanai, kā arī izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli, kas finanšu griezumā atspoguļojas uzņēmuma bilancē aktīvu pusē.⁸⁰ Uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” krājumi, neskaitot atsevišķus krājumu bilances posteņus (avansa maksājumus par precēm un darba dzīvniekus un produktīvos dzīvniekus) ir atspoguļoti tabulā 3.8. un 3.9. un 3.10. attēlos.

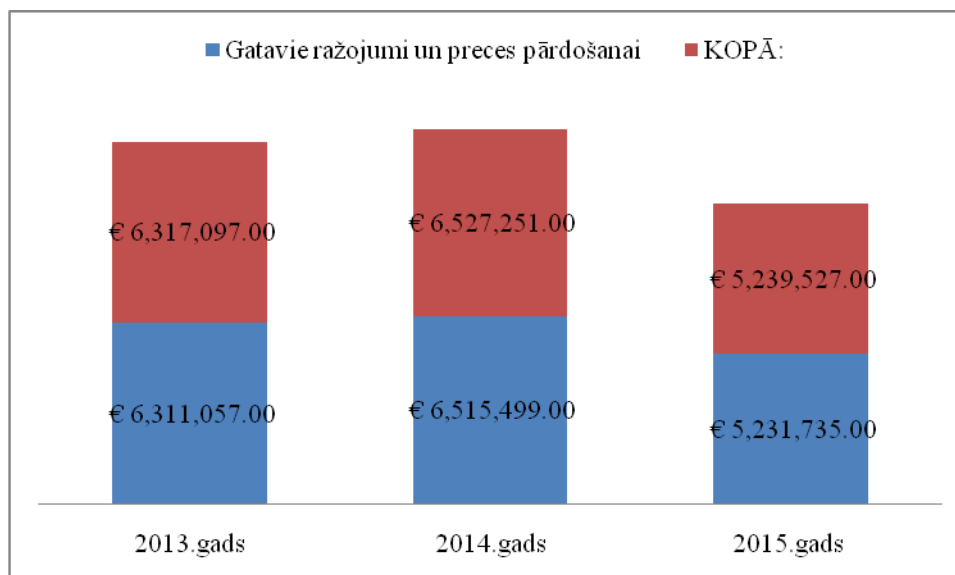
⁸⁰ Lursoft datu bāze, *Finanšu analīze*, Pieejams: <https://www.lursoft.lv/lv/finansu-analizes-piemers> [sk. 14.10.2016.]

SIA „Kompānija Avotiņi” krājumi 2013-2015 (EUR)

Krājumi	2013.gads	2014.gads	2015.gads
Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli	6,040.00	11,752.00	7,792.00
Gatavie ražojumi un preces pārdošanai	6,311,057.00	6,515,499.00	5,231,735.00
KOPĀ:	6,317,097.00	6,527,251.00	5,239,527.00

3.9. attēls. SIA „Kompānija Avotiņi” krājumi 2013., 2014. un 2015.gados

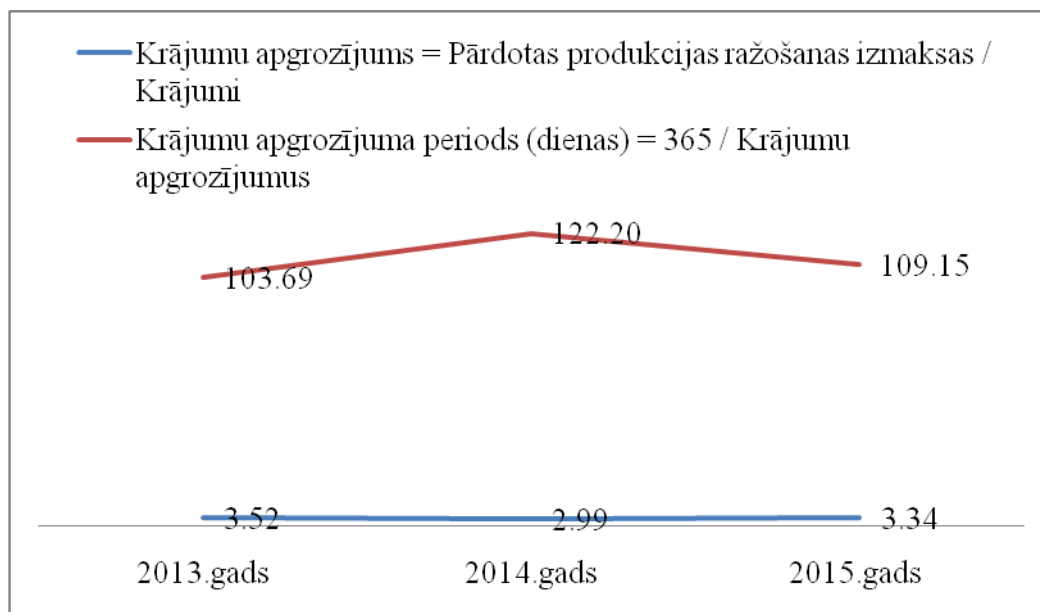
3.10. attēls. SIA „Kompānija Avotiņi” krājumi 2013., 2014. un 2015.gados

Kā redzams tabulā 3.9., uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” krājumi 2015.gadā samazinājās, salīdzinājumā ar 2014.gadu, kas skaidrojams ar to, ka uzņēmums piebremzēja ražošanas apjomus dēļ pieprasījuma samazināšanās. Tajā pašā laikā 2014.gadā, salīdzinot ar 2013.gadu, krājumu apjoms nedaudz palielinājās. Pievērsoties krājumu aprites analīzei, aprēķini ir apkopoti tabulā 3.9 un 3.11. attēlā.

3.9.tabula

SIA „Kompānija Avotiņi” krājumu aprite 2013-2015

Rādītājs	2013.gads	2014.gads	2015.gads
Krājumu apgrozījums = Pārdotas produkcijas ražošanas izmaksas / Krājumi	3.52	2.99	3.34
Krājumu apgrozījuma periods (dienas) = 365 / Krājumu apgrozījumus	103.69	122.20	109.15

3.11. attēls. SIA „Kompānija Avotiņi” krājumu aprite 2013., 2014. un 2015.gados

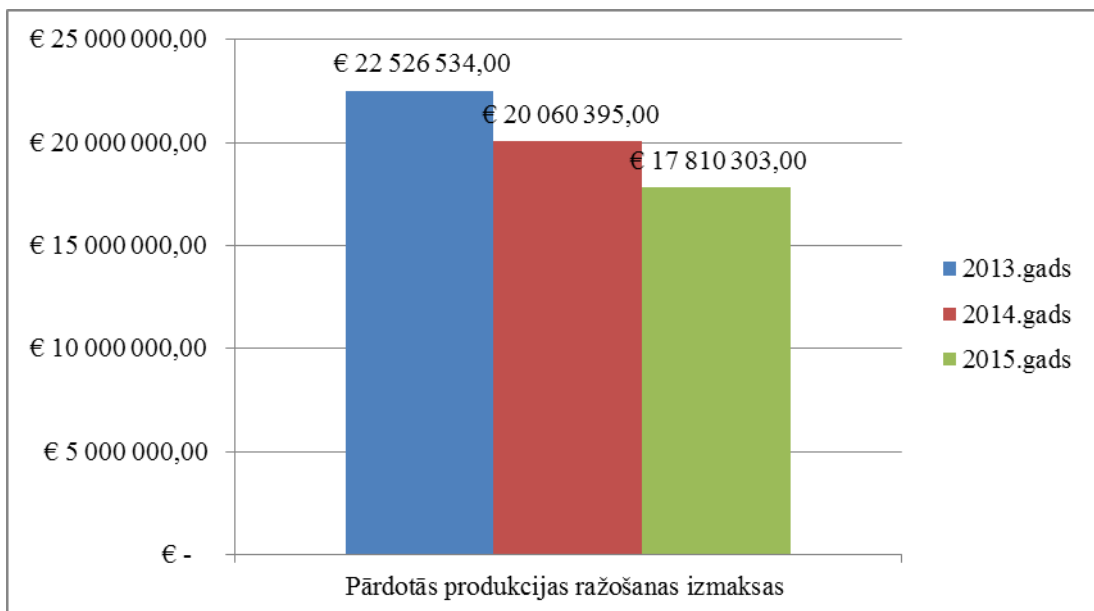
No tabulā apkopotās informācijas var secināt, ka 2013.gadā uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” krājumos ieguldītās naudas aprite notika 3,52 reizes, 2014.gadā - 2,99 reizes, bet 2015.gadā – 3,34 reizes. Kā jau tika minēts iepriekš, 2013.gadā uzņēmuma krājumi (prece pārdošanai) atradās gandrīz 104 dienas noliktavās, 2014.gadā - 122 dienas, savukārt 2015.gadā uzņēmumam bija nepieciešams 109 dienas, lai pārdotu saražotās preces. Šis rādītājs ir uzlabojās, jo krājuma apgrozījuma periods samazinājās.

Krājumu izmaksu noteikšanas kontekstā, savukārt, jāatzīmē, ka krājumu izmaksās iekļauj visas iegādes, pārveidošanas un citas izmaksas, kas radušās, nogādājot krājumus to pašreizējā atrašanās vietā un stāvoklī. Krājumu iegādes izmaksās ietilpst pirkšanas cena un citi nodokļi (izņemot tos, kurus uzņēmums var vēlāk atgūt no nodokļu administrācijām), transporta, pārkraušanas un citas izmaksas, kas ir tieši attiecināmas uz gatavo ražojumu un materiālu iegādi. Nosakot iegādes izmaksas, atskaita tirdzniecības atlaides, rabatus un citus līdzīgus posteņus.⁸¹

Izmaksas, kuras neiekļauj krājumu izmaksās un atzīst par izdevumiem periodā, kurā tās rodas, ir, piemēram, sekojošas:

- 1) pārmērīgas iztērēto materiālu, darbaspēka vai citu ražošanas izmaksu summas;
- 2) uzglabāšanas izmaksas;
- 3) pieskaitāmās administratīvās izmaksas, kuras nav saistītas ar krājumu nogādāšanu to pašreizējā atrašanās vietā un stāvoklī;
- 4) pārdošanas izmaksas.⁸²

Attiecīgi, galvenais kritērijs, kas palīdz novērtēt uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” krājumu izmaksas, ir pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas, kas atspoguļotas attēlā 3.12 un 3.10. tabulā.

3.12.attēls. SIA „Kompānija Avotiņi” pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas 2013., 2014. un 2015.gados, EUR

⁸¹ LR Grāmatvedības padomes lēmums Par Latvijas grāmatvedības standarta Nr.11 "Krājumi" pieņemšanu, spēkā no 08.09.2010., Publicēts: "Latvijas Vēstnesis", 183 (4375), 17.11.2010., <http://likumi.lv/doc.php?id=221422> [sk. 15.10.2016.]

⁸² Turpat.

SIA „Kompānija Avotiņi” pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas 2013-2015 (EUR)

Rādītājs	2013.gads	2014.gads	2015.gads
Pārdotas produkcijas ražošanas izmaksas	22,526,534.00	20,060,395.00	17,810,303.00

Pamatojoties attēlā 3.12. apkopotajos finanšu rādītājos, var redzēt, ka laika periodā no 2013.gada līdz 2015.gadam pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas ik gadu samazinājās, jo uzņēmumam samazinājās pārdošanas apjomi. 2013.gadā pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas sastādīja 22'526'534,00 EUR, bet 2014.gadā pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas sastādīja 20'060'395,00 EUR, savukārt 2015.gadā minētās izmaksas tika fiksētas 17'810'303,00 EUR apmērā.

Rezerves krājumi ir tie, kas kalpo par sava veida avārijas krājumiem, kad kādas preces pieprasījumus pārsniedz gaidīto. Praksē precīzi prognozēt preces noietu ir gandrīz neiespējami. Loģiski, ka katrs uzņēmums centīsies samazināt savus rezerves krājumus līdz minimumam, lai samazinātu uzglabāšanas izmaksas. Un šeit atkal ir vajadzīgs kompromiss – šoreiz starp izdevumiem, kas rodas uzglabājot rezerves krājumus, kas būtu noderīgi pie svārstīga pieprasījuma, un starp labumiem, kas varētu rasties. Rezerves krājumu lielumu noteikšana ir atkarīga no trīs faktoriem:

- 1) iespējamās termiņu svārstības nosakot krājumu līmeni;
- 2) pieprasījuma svārstības pēc esošajām precēm, tajā laikā kad pasūtījums vēl tiek izpildīts;
- 3) uzņēmuma stratēģija apkalpojot pasūtītājus.

Uzņēmumā SIA „Kompānija Avotiņi” par rezerves krājumiem var uzskatīt izejvielas, pamatmateriālus un palīgmateriālus, kas nepieciešami produkcijas ražošanai. To apmērs uzņēmumā 2013., 2014.un 2015.gadā ir atspoguļots tabulā 3.11.

SIA „Kompānija Avotiņi” rezerves krājumi 2013-2015 (EUR)

Krājumi	2013.gads	2014.gads	2015.gads
Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli	6,040.00	11,752.00	7,792.00

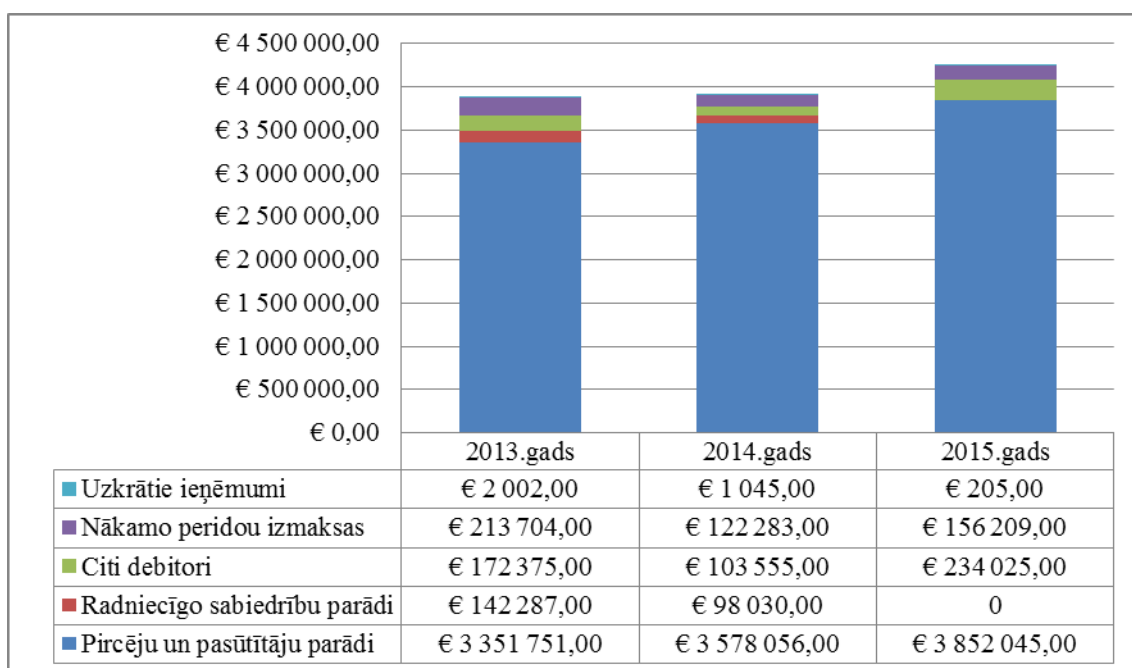
Kā redzams tabulā 3.11., uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” rezerves krājumi nav lieli un tie ir mainīgi, kas pamatojams ar to, ka uzņēmumam ir pietiekams citu krājumu (gatavie ražojumi un preces pārdošanai) apjoms, kas tika atspoguļots tabulā 3.9.

3.2. Uzņēmuma debitoru vadības politikas analīze

Debitoru parādu politika ir instruments, ar kuru palīdzību ir iespējams regulēt uzņēmuma un klientu attiecības. Ļoti daudz uzņēmumu piedāvā saviem klientiem iespēju norēķināties vēlāk, piešķirot pēcapmaksas nosacījumus. Iemesls, kāpēc uzņēmēji to dara ir konkurences paaugstināšana un klientu loka palielināšana. Debitoru parādu uzskaitē notiek katrā uzņēmumā. Tāpēc katram uzņēmumam ir pienākums to organizēt atbilstoši valsts likumdošanai un standartiem.

Uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” debitori sastāv no sekojošiem elementiem:

- 1) pircēju un pasūtītāju parādi;
- 2) radniecīgo sabiedrību parādi;
- 3) citi debitori;
- 4) nākamo periodu izmaksas un
- 5) uzkrātie ieņēmumi.

3.13.attēls. SIA „Kompānija Avotiņi” debitoru struktūra 2013., 2014. un 2015.gados,

EUR

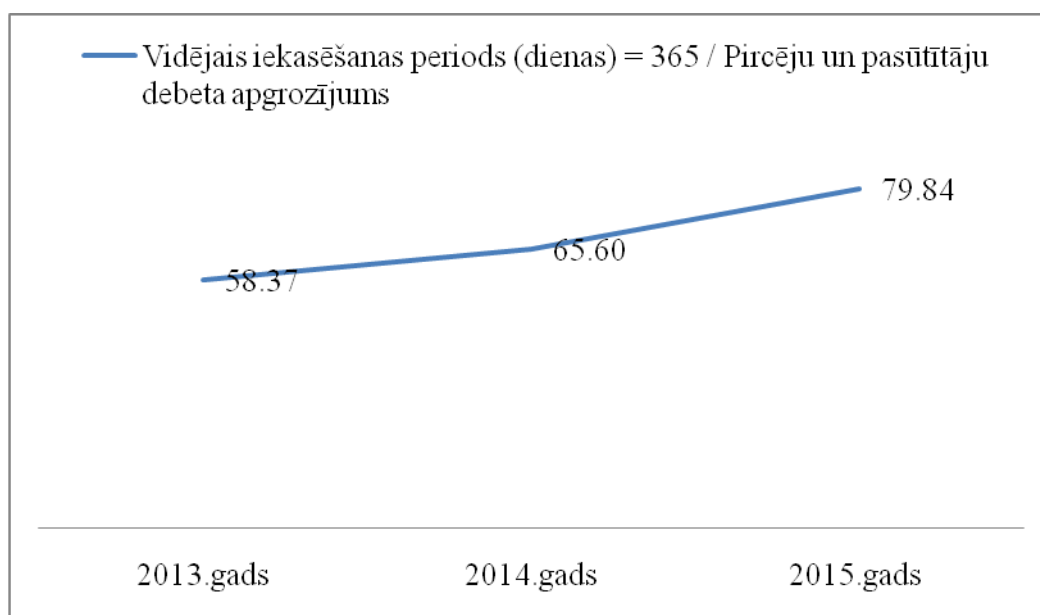
Kā redzams attēlā 3.13., uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” lielākie debitori saistās ar pircēju un pasūtītāju parādiem, kas saistāms ar to, ka uzņēmums piegādā produkciju dažādiem izplatītājiem, kas realizē uzņēmuma preces tālāk klientiem, bet norēķinās vēlāk.

Saskaņā ar veiktajiem aprēķiniem, autors jau minēja, ka 2013.gadāuzņēmuma debitori veica norēķinus 58 dienās. 2014.gadā uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” debitori samaksāja vidēji 66 dienu laikā savus parādus no preces pārdošanas brīža, bet 2015.gadā – 80 dienu laikā (sk. tabulu 3.12 un 3.14. attēlu).

3.12. tabula

SIA „Kompānija Avotiņi” debitoru aprites aprēķins 2013-2015

Rādītājs	2013.gads	2014.gads	2015.gads
Vidējais iekasēšanas periods (dienas) = 365 / Pircēju un pasūtītāju debeta apgrozījums	58.37	65.60	79.84

3.14. attēls. SIA „Kompānija Avotiņi” debitoru aprites aprēķins 2014. un 2015.gadiem

Šāds rādītājs liecina par to, ka uzņēmuma klienti aiztur maksājumus un uzņēmumam nav pilnveidota maksājumu iekasēšanas procedūra.

3.3. Uzņēmuma ieņēmumu un izdevumu prognozes un uzņēmuma finanšu plāns

Finanšu plānošana sevī ietver finanšu mērķu identifikāciju.⁸³ Finanšu plānus mēdz iedalīt *perspektīvā finanšu plānā* jeb ilgtermiņa finanšu plānā un *tekošā finanšu plānā*, kas tiek sastādīts uz gadu ar kvartālu dalījumu. Finanšu plāns no uzņēmuma skatupunkta lielākoties tiek sastādīts ieņēmumu un izdevumu bilances veidā.⁸⁴

Tā kā visi finanšu plāni ir sava veida pieņēmumu un plānojumu apkopojums, ir svarīgi izprast attiecīgo pieņēmumu pamatojumu. Tas arī tiks izvērtēts un apkopts šajā nodaļā.

Pieņēmumi jeb prognoze ir nākotnes notikumu, parādību norises, izpaušmes paredzējums, kas balstās uz konkrētu datu analīzi,⁸⁵ t.i., prognoze – tā ir sagaidāmo nākotnes procesu un notikumu paredzēšana, ko izsaka dažādos pieņēmumos par varbūtību, ar kādu varētu attīstīties kāds no nākotnes notikumiem.⁸⁶ Autors secina, ka, lai uzņēmums varētu veiksmīgi izveidot savas finanšu prognozes jeb plānoto naudas plūsmu, ieņēmumus un izdevumus, ir rūpīgi jāanalizē, kādi pieņēmumi un faktori ir spējīgi attiecīgo uzņēmumu ietekmēt. Tieši šie faktori un pieņēmumi ietekmē to, cik veiksmīgi uzņēmums nepieciešamības gadījumā varēs piesaistīt ārējo finansējumu vai arī, piemēram, pārliecinās kādu noteiktu auditoriju, ka uzņēmums savā darbībā būs veiksmīgs un tik tiešām ilgspējīgs.

Uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” finanšu prognoze balsta uz sekojošiem un tā darbību potenciāli ietekmējošiem faktoriem:

- 1) Latvijas valsts kopējais ekonomiskais stāvoklis;
- 2) Latvijas valsts esošā un plānotā nodokļu politika;
- 3) Uzņēmuma potenciālie un esošie finanšu resursi un to avoti;
- 4) Maksājumi par komunālajiem pakalpojumiem;
- 5) Uzņēmuma cenu politika;
- 6) Uzņēmuma apgrozījums;
- 7) Kopējā tirgus attīstība un attīstības tendences.

Latvijas valsts kopējais ekonomiskais stāvoklis

Valsts ekonomiskais stāvoklis ir pirmais, kas jāņem vērā, veidojot prognozes un pieņēmumus uzņēmējdarbībā. Ņemot vērā faktus, kas redzami „Latvijas Stabilitātes

⁸³ Harrison D., *Personal Financial Planning: Theory and Practice*, Pearson Education, 2005, Pp. 4

⁸⁴ Поляк Г. Б., *Финансовый менеджмент: учебник*, М: Волтерс Клувер, 2009, стр. 380

⁸⁵ Akadēmiskā terminu datubāze AkadTerm, „Prognoze”, <http://termini.lza.lv/term.php?term=prognoze&list=prognoze&lang=LV> [skatīts 2016.11.06]

⁸⁶ Diderihs H., *Uzņēmuma ekonomika*. Rīga: Zinātne, 2000; 66. lpp (kopā 515 lpp)

programmā 2015. – 2018. gadam”, ko ir publicējusi LR Finanšu ministrija, autors secina, ka Pasaules ekonomika vēl joprojām ir nevienmērīgas attīstības stadijā. 2014. gadā globālā izaugsme sasniedza 3,3% salīdzinājumā ar 2013. gadu. Arī ES ekonomika attīstījās, tomēr ne tik strauji - ES ekonomikas izaugsme 2014.gadā sasniedza vien 1,3%.⁸⁷

3.13.tabula

LR galvenie makroekonomiskie rādītāji un prognozes no 2016. gada līdz 2018. gadam⁸⁸

Rādītājs	2015. gads	2016. gads	2017. gads	2018. gads
		Pieaugums %		
Iekšzemes kopprodukts (IKP), faktiskajās cenās ⁸⁹	3,4	4,3	5,8	6,2
Tautsaimniecībā nodarbināto iedzīvotāju skaits ⁹⁰	6,8	+ 0,2	+ 0,4	+ 0,4
Bezdarba līmenis (gada vidējais), % no ekon. aktīviem iedzīvotājiem ⁹¹	9,9	9,0	8,3	7,8
Vidējā darba samaksa tautsaimniecībā, <i>euro</i> /pieaugums faktiskajās cenās, % ⁹²	818,00 EUR	+ 6,0	+ 6,0	+ 5,8

Par spīti specifiskajai ģeopolitiskajai situācijai pasaulē, ES un Latvijas ekonomiskā izaugsme saglabā pozitīvu attīstības tendenci, lai gan sākotnēji prognozētie attīstības tempi nedaudz samazinājušies un attīstības prognozes kļuvušas samērīgākas. Latvijā 2014. gada IKP analīze (pēc tā izlietojuma) liecina, ka izaugsmi veicina tieši iekšējā patēriņa pieaugums. Pozitīvas iezīmes vērojamas arī darba tirgū, pakāpeniski samazinoties bezdarba līmenim un pamazām palielinoties darba algām.⁹³ LR Finanšu ministrijas dati un makroekonomikas

⁸⁷ LR Finanšu ministrijas publikācija; „Latvijas Stabilitātes programma 2015. – 2018. gadam”, Rīga, 2015; 7. lpp (kopā – 78 lpp); Pieejams: http://www.fm.gov.lv/files/presesrelizes/FMInfo_10042015_SP.pdf [skatīts 2015.12.06]

⁸⁸ LR Finanšu ministrijas publikācija; „Latvijas Stabilitātes programma 2015. – 2018. gadam”, Rīga, 2015; 7. lpp (kopā – 78 lpp); Pieejams: http://www.fm.gov.lv/files/presesrelizes/FMInfo_10042015_SP.pdf [skatīts 2015.12.06]

⁸⁹ Turpat, 13. lpp

⁹⁰ Turpat. 17.lpp

⁹¹ Turpat, 49. lpp

⁹² Turpat 17. lpp

⁹³ LR Finanšu ministrijas publikācija; „Latvijas Stabilitātes programma 2015. – 2018. gadam”, Rīga, 2015; 7. lpp (kopā – 78 lpp); Pieejams: http://www.fm.gov.lv/files/presesrelizes/FMInfo_10042015_SP.pdf [skatīts 2015.12.06]

attīstības scenārijs liecina, ka ekonomiskā izaugsme un attīstība turpināsies. Galvenās attīstības prognozes ir atspoguļotas tabulā Nr. 3.16.

Ņemot vērā apkopoto informāciju tabulā Nr. 3.16. un iepriekš minētos faktus, autors secina, ka līdz ar Latvijas ekonomikas attīstības tendencēm, arī uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” saimnieciskā darbība būs ar attīstības tendencēm. Nodarbinātības līmeņa celšanās un sabiedrības labklājības celšanās uzņēmumam SIA „Kompānija Avotiņi” nozīmē lielāku potenciālo klientu loku, kas veltīs daļu savu finanšu līdzekļu firmas produktu iegādei.

Kopumā autors nonāk pie secinājuma, ka Latvijas valsts kopējais ekonomiskais stāvoklis un tā attīstības prognozes ir pozitīvas uzņēmuma saimnieciskās darbības uzsākšanai un attīstībai izvēlētajā nozarē.

Latvijas valsts esošā un plānotā nodokļu politika

Uz doto brīdi LR Finanšu ministrija atbilstoši tās nolikumam izstrādā un īsteno tādu politiku nodokļu jomā, kas balstīta dokumentā „Nodokļu politikas mērķi, pamatprincipi un sasniedzamie rezultāti 2013. – 2016. gadam”.⁹⁴ Tajā tiek uzsvērts, ka Latvijas nodokļu politikas ir mērķi ir stabili ieņēmumi valsts un pašvaldību funkciju finansēšanai; nodokļu likmju stabilitāte un prognozējamība; tautsaimniecības konkurētspēja un ienākumu taisnīgums nodokļu sistēmā.⁹⁵ Savukārt nodokļu politikas pamatprincipi balstās efektivitātes un taisnīguma principā.⁹⁶ Nākotnes attīstības perspektīvas kontekstā tas ir jāsaprot kā LR vēlmi saglabāt stabili nodokļu politiku, kopējo nodokļu bāzi un nodokļu pamatlikmju uzturēšanu iepriekš noteiktajā līmenī; nodrošinot darbaspēkam un kapitāla ieplūdei pievilcīgu un reģionā konkurētspējīgu nodokļu regulējumu; kā arī samazinot darbaspēka nodokļu slogu, it sevišķi zemāk atalgotajiem darbiniekiem un strādājošajiem ar bērniem.⁹⁷

Apkopojot šo, autors secina, ka būtiskas nodokļu politikas izmaiņas nav gaidāmas. Tādējādi arī izmaiņas nodokļu likmēs, kas attieksies uz SIA „Kompānija Avotiņi” nav paredzamas. Tādējādi autors pieņem, ka tuvākos 2 gadus nodokļu likmes paliks nemainīgas – PVN likme saglabāsies 21% apmēra, UIN likme – 15% apmērā, bet VSAOI – 23,59% apmērā.⁹⁸ Ne par velti zināms, ka prognozējamās un stabilas nodokļu likmes ir viens no

⁹⁴ LR Finanšu ministrijas publikācija; „Latvijas Stabilitātes programma 2015. – 2018. gadam”, Rīga, 2015; 7. lpp (kopā – 78 lpp); Pieejams: http://www.fm.gov.lv/files/presesrelizes/FMInfo_10042015_SP.pdf [skatīts 2015.12.06]

⁹⁵ Turpat

⁹⁶ Turpat

⁹⁷ LR Finanšu ministrijas publikācija; „Latvijas Stabilitātes programma 2015. – 2018. gadam”, Rīga, 2015; 7. lpp (kopā – 78 lpp); Pieejams: http://www.fm.gov.lv/files/presesrelizes/FMInfo_10042015_SP.pdf [skatīts 2015.12.06]

⁹⁸ Portāls www.finances.lv, *Nodokļu likmes 2015*, Pieejams: http://www.ifinances.lv/lat/nodoklu_likmes_2011 [skatīts 2015.12.06]

primārajiem faktoriem labvēlīgas vides nodrošināšana ekonomikas attīstībai – ikviens uzņēmums vēlas būt drošs par to, ka viņu sagaida nodokļu politikas griezumā, ka tā netiks mainīta krasi un nelabvēlīgi, izslēdzot uzņēmuma attīstības iespējas.

Uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” finanšu prognoze

Uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” ieņēmumu un izdevumu prognozes 2016. un 2017. gadam saskan ar 2015. gada rādītājiem, nedaudz koriģējot pārdošanas izmaksas, administratīvās izmaksas un palielinot peļņu vismaz līdz 2014. gada līmenim, proti, sasniegt pozitīvu peļņu. Savukārt 2017. gadā uzņēmuma mērķis ir jau ievērojami palielināt savus finanšu rādītājus. Uzņēmuma ieņēmumu un izdevumu prognozes ir atspoguļotas tabulā 3.14.

3.14. tabula

SIA „Kompānija Avotiņi” plānotā PZA 2016. un 2017. gadiem (EUR)

Rādītāja nosaukums	Rindas kods	31.12.2015.	31.12.2016.	31.12.2017.
1. Neto apgrozījums	010	19394345	21717688	21954312
2. Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	020	17810303	-20060395	-19853395
3. Bruto peļņa vai zaudējumi (no apgrozījuma)	030	1584042	1657293	2100917
4. Pārdošanas izmaksas	040	-1367880	-1232963	-1229633
5. Administrācijas izmaksas	050	-688734	-494291	-501332
6. Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	060	1133805	749607	957446
7. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	070	-713176	-525868	-649532
10. Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi	100	31506	351529	65210
12. Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	120	-133104	-149594	-135746
14. Peļņa vai zaud. pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem	130	-153541	355713	607330
17. Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	160	-153541	355713	607330
18. Uzņēmuma ienākuma nodoklis par pārskata periodu	170	0	-69713	-121466
20. Pārējie nodokļi	180	-33805	-34081	-35341
21. Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi pēc nodokļiem (tīrie ieņēmumi)	190	-199140	266607	450523

Kā redzams tabulā 3.14., uzņēmums plāno palielināt savus finanšu rādītājus 2016. gadā līdz 2014. gada līmenim (sk. pielikumu Nr. 2), bet 2017. gadā uzņēmuma prognozes saistās ar vēl labāku finansiālo stāvokli, palielinot gan apgrozījumu, gan samazinot izmaksas.

Tomēr, ņemot vērā to, ka uzņēmums nevar īsti veikt prognozes saviem finanšu rādītājiem šim periodam, jo pieprasījums pēc saražotās produkcijas lielā mērā nav prognozējams, tādēļ autors uzskata nelietderīgi analizēt šos potenciālos rādītājus un salīdzināt tos ar iepriekšējā gada faktiskajiem rādītājiem. Tendence ir pozitīva, tas ir skaidrs, bet kopumā šīs prognozes nav pamatotas, tādēļ galvenais, ko autors vēlas nodot uzņēmuma vadībai, ir tas, ka uzņēmumam SIA „Kompānija Avotiņi” ir jāpilnveido savu debitoru

politika, kā arī jāpilnveido mārketinga pasākumi, lai finanšu rādītāji 2016.gadā būtu 2014.gadal līmenī un tad jau 2017.gadā tik tiešām būs gaidāma attīstība.

Secinājumi un priekšlikumi

Noslēguma darba mērķis bija izvērtēt SIA "Komānija Avotiņi" finansiālo stāvokli un atrast iespējas tā uzlabošanai. Mērķa sasniegšanai tika izpildīti sekojoši darba uzdevumi:

6. Izvērtēti uzņēmuma finansiālā stāvokļa analīzes teorētiskos aspekti;
7. Raksturota nozare, kurā uzņēmums SIA "Komānija Avotiņi" darbojas;
8. Dots vispārējais darbības raksturojums SIA "Komānija Avotiņi";
9. Veikta SIA "Komānija Avotiņi" finanšu stāvokļa analīze un sniegts tās novērtējums;

Darba pirmajā daļā tika izskatīti uzņēmuma finanšu analīzes vērtējuma un analīzes teorētiskie aspekti. Tai skaitā finanšu stāvokļa analīzes loma uzņēmējdarbībā, finanšu analīzes mērķi, uzdevumi un veidi, uzņēmuma finansiālā stāvokļa analīzes veidi, uzņēmuma finanšu stāvokļa vērtējuma veikšanas pamata metodes, finanšu stāvokļa analīzes metodes, grāmatvedības (finansu) pārskata analīzes veidi, kā arī pārskata svarīgākie koeficienti, kurus izmanto finanšu vadībā.

No pirmās daļas var secināt kā:

1. Uzņēmuma finansiālais stāvoklis, tā ilgtspēja un stabilitāte ir atkarīga no tā ražošanas komerciālās un finansiālās darbības rezultātiem. Ja ražošanas un finanšu plāni tiek pildīti veiksmīgi, tad tas pozitīvi ietekmē uzņēmuma finansiālo stāvokli. Un, otrādi, ražošanas un produkcijas realizācijas plāna neizpildīšanas rezultātā notiek tā pašizmaksas paaugstināšanās, samazinot ieņēmumus un peļņu, un rezultātā pasliktinās uzņēmuma finansiālais stāvoklis un tā maksātspēja. Tāpēc stabils finansiālais stāvoklis nav laimīgs gadījums, bet gudras, izveicīgas visu faktoru kompleksa, kuri nosaka uzņēmuma saimniecības darbības rezultātus, pārvaldes rezultāts
2. Pārskata svarīgākie koeficienti, kurus izmanto finanšu vadībā, pēc Stojanovas viedokļa, ir: likviditātes koeficienti (tekošās likviditātes, steidzamas likviditātes koeficienti un tīrais aprobežojuma kapitāls); biznesa aktivitātes un resursu izmantošanas efektivitātes koeficienti (aktīvu aprobežojums, debitoru aizņēmuma aprobežojums, materiāli-ražošanas krājumu aprobežojums un operācijas cikla ilgums); rentabilitātes koeficients (visu uzņēmuma aktīvu rentabilitāte, realizācijas rentabilitāte, pašu kapitāla rentabilitāte); kapitāla

struktūras koeficienti (īpašuma koeficients, finansiālās neatkarības koeficients, kreditoru aizsargājāmības koeficients); tirgus aktivitātes koeficienti (peļņa uz vienu akciju, vienas akcijas bilances vērtība, akcijas tirgus cenas un tās bilances vērtības attiecība, akcijas ienākumi un izmaksāto dividenžu daļa). Pēc finanšu stāvokļa analīzes rezultātiem ir veikti secinājumi, uz kuru pamata tiek izstrādāti pasākumi tā uzlabošanai.

Otrajā daļā tika aprakstīta SIA "Komānija Avotiņi" un nozares, kurā uzņēmums darbojas. Tika aprakstīta kompānijas struktūra un pārvaldes shēma, piedāvāto pakalpojumu klāsts, kā arī kompānijas SIA „Kompānija Avotiņi” konkurenti, grāmatvedības darba organizācija (tai skaitā grāmatvedības darbinieku pienākumi un atbildība, uzņēmuma grāmatvedības kontu plāns, inventarizācijas noteikumi, grāmatvedības uzskaites kārtība, ārējo finanšu pārskatu sagatavošanas biežums, gada pārskata sastādīšanas noteikumi un sastāvs, uzņēmumu un banku savstarpējās sadarbības ietvaros, uzņēmuma un vid savstarpējās sadarbības ietvaros un uzņēmuma svarīgāko iekšējo operāciju dokumentēšana).

No otrās daļas var secināt kā:

3. Sabiedrība ar Ierobežotu Atbildību (SIA) "Kompānija Avotiņi" darbojas būvmateriālu un metālizstrādājumu jomā kopš 1992. gada. Šajā laika posmā kompānija ievērojami paplašināja piedāvāto preču un pakalpojumu klāstu, kā arī veiksmīgi atsāka darbību eksporta tirgū. Balstoties uz nozares analīzes var secināt kā uzņēmums, strādājot būvmateriālu un metālizstrādājumu jomā, līdz ar visas nozares attīstību, arī turpinās attīstīties.
4. Uzņēmums nodarbina vairāk kā 140 cilvēkus, kurus nosacīti var iedalīt būvmateriālu tirdzniecības nodaļā, metāla produkcijas nodaļā, metāla un metāla produkcijas eksporta nodaļā, melno metālu velmējumu, armatūras izstrādājumu nodaļā, PVC logu un durvju nodaļā, bez karkasa angāru nodaļā.
5. Uzņēmuma grāmatvedības darbs ir efektīvi organizēts un ietvēr sevī visus nepieciešamos komponentus.

Trešajā veikta tās finansiālā stāvokļa analīze. Tika aprēķināti svārgākie finanšu rādītāji, tai skaitā likviditāte, stingrais apgrozāmo līdzekļu koeficients, absolūtais likviditātes rādītājs, tīrā apgrozāmā kapitāla (TAK) jeb darba kapitāla rādītāji, aktivitātes koeficienti (pircēju un pasūtītāju debeta apgrozījums, vidējais iekasēšanas periods (dienas), apgrozāmo līdzekļu kustība, kopējo aktīvu apgrozījums, krājumu apgrozījums, krājumu apgrozījuma periods (dienas)), saistību analīze kura, pēc savas būtības, ir uzņēmuma kapitāla struktūras

analīze, rentabilitātes analīze, DuPonta shēma (paņēmiens, kā aprēķināt aktīvu rentabilitāti), aktīvu rentabilitāte (visbiežāk pielietotais ekonomiskās rentabilitātes rādītājs), krājumu analīze, debitoru parādu politika un sastādīta kompānijas finansiālā prognoze.

No trešās daļas var secināt kā:

6. Ņemot vērā to, ka, ja likviditātes koeficients ir virs viens, uzņēmumam nevajadzētu būt problēmām savu īstermiņa saistību kārtošanā. 2015.gadā SIA „Kompānija Avotiņi” likviditāte bija nedaudz zemāka, nekā 2014.gadā, bet 2014.gadā – zemāka nekā 2013.gadā, tā joprojām ir pietiekama, kas nozīmē, ka uzņēmumam SIA „Kompānija Avotiņi” nevajadzētu būt problēmām savu īstermiņa saistību kārtošanā. Stingrais apgrozāmo līdzekļu koeficients pieaug, kas ir labs rādītājs. Tas pamatojams ar to, ka uzņēmumam samazinājušies krājumu apjomi – krājumi ir visnelikvīdākais apgrozāmo līdzekļu posteņiem. Absolūtais likviditātes rādītājs ir ļoti zems, kas skaidrojams ar lielu krājumu apjomu. Tajā pašā laikā jāatceras, ka uzņēmums lielākoties nodarbojas ar dažādu metāla konstrukciju ražošanu un pārdošanu, tādēļ principā, ņemot vērā nozares specifiku, kurā uzņēmums strādā, šādu likviditātes rādītāju kopumā var uzskatīt par pieņemamu. TAK bija pozitīvs, kas nozīmē, ka uzņēmums spēja segt savas saistības, tomēr uzņēmumam tuvākajos gados varētu rasties problēmas ar savu saistību izpildīšanu, ja netiks palielināts apgrozāmo līdzekļu apjoms un netiks samazināts īstermiņa saistību apjoms.
7. Kompānijas aktivitātes rādītāji ir augsti un norāda uz to, kā debitoru, apgrozāmo līdzekļu, aktīvu un krājumu uzskaitē, lietošana un organizēšana ir efektīva. Tomēr debitoru apgrozījums samazinājas 2015.gadā.
8. Uzņēmuma kapitāla struktūra norāda uz to, ka uzņēmumam SIA „Kompānija Avotiņi” ir lielā mērā atkarīgs no ārējā finansējuma.
9. Rentabilitātes analīze norāda uz to, kā kompānijai ir nepietiekamās investīcijas attīstībā, kas var novest pie konkurētspējas samazināšanās nākotnē. Rentabilitātes dināmika ir negatīva, sakarā ar to, ka uzņēmuma tīrā peļņa 2015.gadā bija negatīva. Aktīvu rentabilitāte ir augsta bet tās dināmika ir arī negatīva.
10. Krājumu analīze norāda uz to, kā uzņēmuma SIA „Kompānija Avotiņi” krājumi 2015.gadā samazinājās, salīdzinājumā ar 2014.gadu, kas skaidrojams ar to, ka uzņēmums piebremzēja ražošanas apjomus dēļ pieprasījuma samazināšanās. Tajā pašā laikā 2014.gadā, salīdzinot ar 2013.gadu, krājumu

apjoms nedaudz palielinājās. Laika periodā no 2013.gada līdz 2015.gadam pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas ik gadu samazinājās, jo uzņēmumam samazinājās pārdošanas apjomi.

11. Debitoru politikas analīzes rezultātā var secināt kā SIA „Kompānija Avotiņi” lielākie debitori saistās ar pircēju un pasūtītāju parādiem, kas saistāms ar to, ka uzņēmums piegādā produkciju dažādiem izplatītājiem, kas realizē uzņēmuma preces tālāk klientiem, bet norēķinās vēlāk. Uzņēmuma klienti aiztur maksājumus un uzņēmumam nav pilnveidota maksājumu iekasēšanas procedūra.

Priekšlikumi:

1. Sakarā ar to, kā uzņēmumam tuvākajos gados varētu rasties problēmas ar savu saistību izpildīšanu, kompānijai ir jāpalielinā apgrozāmo līdzekļu apjoms un jāsamazinā īstermiņa saistību apjoms. *Atbildīga persona: direktors, grāmatvedis.*
2. Kompānijai ir arī jāpieverš uzmanību debitoru apgrozījumam, ko ir jāpalielina. Debitoru apgrozījuma palielināšanas rezultātā kompānijai radīsies papildus apgrozāmie līdzekļi, tādējādi, tiks izpildīts arī pirmais priekšlikums. Ar papildus aprgozāmiem līdzekļiem kompānija var arī ātrāk samazināt īstermiņa saistību apjomu un uzlabot savu saistību struktūru, samazinot atkarību no ārējā finansējuma. *Atbildīga persona: direktors, grāmatvedis.*
3. Sakarā ar to, kā uzņēmuma klienti aiztur maksājumus un uzņēmumam nav pilnveidota maksājumu iekasēšanas procedūra, to ir jāpilnveido lai uzlabotu debitoru aprgozījumu un apgrozāmo līdzekļu plusmu kompānijā. *Atbildīga persona: direktors, grāmatvedis.*
4. Ir arī noteikts, kā kompānijas pārdošanas apjomu dināmika laikā periodā no 2013. līdz 2015.gadam ir negatīva. Tai uzlabošanai ir nepieciešama mārketinga nodaļas palīdzība (tirgus analīze, mārketinga stratēģijas pilnveidošana). *Atbildīga persona: direktors, grāmatvedis.*

Literatūras saraksts

Grāmatas

1. Benze J. Finanšu grāmatvedība: Mācību grāmata. Rīga, Auditorfirma „Grāmatvedis”, 1998. - 322 lpp.
2. Deegan, C. *Financial accounting theory*. McGraw-Hill Education Australia, 2013.
3. Diderihs H., Uzņēmuma ekonomika. Rīga: Zinātne, 2000. – 515 lpp.
4. Grigorjeva R. Finanšu grāmatvedība. Izglītības soļi, 2009. – 252 lpp.
5. Harrison D., *Personal Financial Planning: Theory and Practice*, Pearson Education, 2005. – 391 p.
6. Januška M. Finanšu un grāmatvedības kontrole firmā: praktiskas rekomendācijas uzņēmējiem. Merkūrijs Info, Rīga, 2010. - 112 lpp.
7. Kālis I. Finanšu menedžments. LU, Rīga, 1999. - 190 lpp
8. L. Bednarskis „Finanšu pārskatu analīze” , Rīga, LU., 1994.gads 36. Lpp.
9. Rurāne M., 2006. Finanšu menedžments. Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola, - 383 lpp.
10. Saksonova S., 2006. Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes. Merkūrijs LAT, - 225 lpp.
11. Šneidere R., 2009. Finanšu analīzes metodes uzņēmuma maksātspējas prognozēšanai. Lietišķās informācijas dienests, - 239 lpp.
12. Богатин Ю.В. Экономическая оценка качества и эффективности работы предприятия. - М.: ИНФРА М: 2002. - 412 с.
13. Бочаров В. В. Комплексный финансовый анализ. СПб - Питер, 2005. - 340 с.
14. Вещунова, Н.Л., Бухгалтерский учет/ Н.Л. Вещунова, Л.Ф. Фомина. - М.: Финансы и статистика, 2007. - 564с.
15. Власова, А.В. Бухгалтерский учет/ А.В. Власова, Л.С. Зернова. - М., 2009. - 543 с.
16. Гинзбург, А.И. Экономический анализ/ А.И. Гинзбург. - СПб.: Питер. 2004. - 480 с.
17. Грищенко О.В. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия: Учебное пособие. Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2000. 112с.
18. Ефимова, О.В. Анализ финансовой отчетности: учебное пособие/ О.В. Ефимова, М. В Мельник. - М.: Омега-Л, 2006. - 408 с.

19. Ершова С.А. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия: учебное пособие. СПб.: СПбГАСУ. 2007.
20. Ермолович Л. Л., Сивчук Л. Г., Толкач Г. В., Щитникова И. В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия: Учебное пособие/Под ред. Ермолович Л. Л. Мн.: Интерпрессервис; Экоперспектива, 2001.-222 с.
21. Кибиткин А. И., Дрождина А. И., Мухомедзянова Е. В., Скотаренко О. В. Учет и анализ в коммерческой организации. Изд-во Академия естествознания, 2012.
22. Логинова, Н.В. Бухгалтерская отчетность организаций: учебное пособие/ Н.В. Логинова, А.Л. Моторин, Т.И. Ушакова. - Йошкар-Ола: МарГТУ, 2004. - 148 с.
23. Новашина Т.С., Карпунин В.И., Волнин В.А. Финансовый менеджмент: учебное пособие. М.: МФПА, 2005. – 255 с.
24. Поляк Г. Б., Финансовый менеджмент: учебник, М: ВолтерсКлувер, 2009. – 608 с.
25. Селезнева Н.Н., Ионова АФ.. Финансовый анализ. Управление финансами: Учеб. пособие для вузов.- 2-е изд., перераб. и доп. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2006. – 639 с.
26. Стоянова Е.С. Финансовый менеджмент Учебник для вузов М.: Перспектива 2005 - 425 с.
27. Чернова В. Э., Шмулевич Т. В. Анализ финансового состояния предприятия. Учебное пособие. СПбГТУРП. – СПб., 2011. – 95 с.
28. Чечевицына Л.Н., Чуев И.Н. Анализ финансово-хозяйственной деятельности Учебник М.: ИНФРА - М, 2005. - 350 с.

Interneta avoti

29. Akadēmiskā terminu datubāze AkadTerm, „Prognose”, Pieejams: <http://termini.lza.lv/term.php?term=prognose&list=prognose&lang=LV> [skatīts 2016.11.06]
30. CSB dati, *Būvniecība*, Pieejams: http://www.csb.gov.lv/sites/default/files/skoleniem/sekundarais_sektors/buvnieciba.pdf [sk.25.11.2016]
31. CSB mājas lapa, *Likviditāte*, 23.04.2015., Pieejams: <http://www.csb.gov.lv/statistikas-temas/termini/likviditate-35086.html> [sk. 15.10.2016.]

32. Dr. oec. Ineses Spīčas datorprezentācija ISMAS lekciju kursam Finanšu menedžments. Pieejams: <http://www.slideshare.net/zemunde/5-lekcija-finanu-prvaldba> [sk. 15.10.2016.]
33. LR Grāmatvedības padomes lēmums Par Latvijas grāmatvedības standarta Nr.11 "Krājumi" pieņemšanu, spēkā no 08.09.2010., Publicēts: "Latvijas Vēstnesis", 183 (4375), 17.11.2010., <http://likumi.lv/doc.php?id=221422> [sk. 15.10.2016.]
34. Latvijas Republikas Ekonomikas Ministrija, 2016. Likumprojekta "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2017., 2018. un 2019.gadam" PASKAIDROJUMI. Pieejams: http://titania.saeima.lv/LIVS12/saeimalivs12.nsf/0/CE905887EA925F4AC225804C002DA292?OpenDocument#_ftn3 [Sk. 25.12.2016]
35. LR Ekonomikas ministrijas mājas lapa, Sākumlapa – Jaunumi, Būvniecības nozarē turpinās izaugsme, 14-08-2014, Pieejams: <https://www.em.gov.lv/lv/jaunumi/1188-buvniecibas-nozare-turpinas-izaugsme> [sk.25.11.2016]
36. LR Finanšu ministrijas mājas lapa, Nodokļu politikas mērķi, pamatprincipi un sasniedzamie rezultāti 2013. – 2016. gadam; Pieejams: http://www.fm.gov.lv/lv/sadalas/nodoklu_politika/Nodoklu_politikas_merki_pamatprincipi_un_sasniedzamie_rezultati_2013_2016_gadam/ [skatīts 2015.12.06]
37. LR Finanšu ministrijas publikācija; „*Latvijas Stabilitātes programma 2015. – 2018. gadam*”, Rīga, 2015; 7. lpp (kopā – 78 lpp); Pieejams: http://www.fm.gov.lv/files/presesrelizes/FMInfo_10042015_SP.pdf [skatīts 2015.12.06]
38. Lursoft datu bāze, *Finanšu analīze*, Pieejams: <https://www.lursoft.lv/lv/finansu-analizes-piemers> [sk. 14.10.2016.]
39. Lursoft datu bāze, uzņēmums – Avotiņi, Pieejams: https://www.lursoft.lv/exec?general=40003077493&cid=LVA_1019&act=URCP&ref=LurTop&l=lv&cp=3&task=search®code=&CompanySearchForm%5BcompanyName%5D=40003077493&CompanySearchForm%5Bcountry%5D [sk.25.11.2016]
40. Lursoft datu bāze, uzņēmums – Avotiņi, Pieejams: <http://company.lursoft.lv/kompanija-avotini/40003077493> [sk.25.11.2016]
41. Portāls Avotiņi, *Par firmu*, Pieejams: <http://www.avotini.lv/index.php?Mode=about> [sk.25.11.2016]
42. Portāls Avotiņi, *Par firmu*, Kontakti, Pieejams: <http://www.avotini.lv/index.php?Mode=about&subMode=contacts> [sk.25.11.2016]

43. Portāls www.finances.lv, Nodokļu likmes 2015, Pieejams:
http://www.ifinances.lv/lat/nodoklu_likmes_2011 [sk. 2015.12.06]
44. SIA Ilģuciems mājas lapa, Pieejams: <http://www.ilguciems.lv/> [sk. 15.10.2016.]
45. SIA Tilts mājas lapa, Pieejams: <http://www.tilts.lv/?p=about&l=lv> [sk. 15.10.2016.]
46. Valsts izglītības attīstības aģentūra „Būvniecības nozares apraksts”, 2011.gads, 6.lpp,
Pieejams:
http://www.viaa.gov.lv/files/free/12/14912/apraksts_buvnieciba_final_07052012.pdf
[sk.25.11.2016]
47. Позднякова О. Информационное обеспечение финансовой деятельности.
Pieejams: <http://www.cis2000.ru/Budgeting/Mailing/informationware.shtml> [sk.
03.11.2016]

Citi avoti

48. SIA Kompānija avotiņi 2015.gada bilances dati

PIELIKUMI

SIA „Kompānija Avotiņi” bilance 2014 un 2015.gadā

BILANCE 2014

Rādītājs		Perioda beigās EUR – 2014	Perioda sākumā EUR - 2013
1.Zemes gabali, ēkas, būves un ilggadīgie stādījumi	0	970337	1018715
3.Iekārtas un mašīnas	0	804140	986952
4.Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	0	441380	536444
5.Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	0	1105524	843446
6.Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	1	0	15000
II. PAMATLĪDZEKĻI KOPĀ	00	3321381	3400557
1.Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	10	160382	275451
3.Līdzdalība asociēto (saistīto) uzņēmumu kapitālā	30	336151	79085
10.Atliktā nodokļa aktīvi	84	75084	60119
V. ILGTERMIŅA FINANŠU IEGULDĪJUMI KOPĀ	90	571617	414655
1. ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI (KOPSUMMA)	00	3892998	3815212
1.Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli	10	11752	6040
3.Gatavie ražojumi un preces pārdošanai	30	6515499	6311057
5.Avansa maksājumi par precēm	50	188678	82565
6.Darba dzīvnieki un produktīvie dzīvnieki	60	4	4
I. KRĀJUMI KOPĀ	70	6715933	6399666

II PĀRDOŠANAI TURĒTIE ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMI KOPĀ	75	10267	10267
1.Pircēju un pasūtītāju parādi	80	3578056	3351751
2.Radniecīgo sabiedrību parādi	90	98030	142287
4.Citi debitori	10	103555	172375
7.Nākamo periodu izmaksas	40	122283	213704
8.Uzkrātie ieņēmumi	41	1045	2002
III. DEBITORI KOPĀ	50	3902969	3882119
V. NAUDA (KOPĀ)	00	55672	41443
2. APGROZĀMIE LĪDZEKĻI (KOPSUMMA)	10	10684841	10333495
AKTĪVA BILANCE	20	14577839	14148707
1.Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls)	30	3916000	3912897
5.Nesadalītā peļņa: a) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa	10	3039153	2916640
b) pārskata gada nesadalītā peļņa	20	266607	136126
1. PAŠU KAPITĀLS (KOPSUMMA)	30	7221760	6965663
3.Citi uzkrājumi	60	76097	93690
2. UZKRĀJUMI (KOPSUMMA)	70	76097	93690
3.Aizņēmumi no kredītiestādēm	00	417710	610567
4.Citi aizņēmumi	01	163670	352516
12.Nākamo periodu ieņēmumi	31	0	35098

I. ILGTERMIŅA KREDITORI KOPĀ	40	581380	998181
3.Aizņēmumi no kredītiestādēm	70	3031255	3119720
4.Citi aizņēmumi	71	335600	0
5.No pircējiem saņemtie avansi	80	112579	141012
6.Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem	90	2271142	1812854
10.Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	30	344433	243887
11.Pārējie kreditori	40	241856	135751
12.Nākamo periodu ieņēmumi	50	35098	213250
14.Neizmaksātās iepriekšējo gadu dividendes	70	0	50482
15.Uzkrātās saistības	71	12278	11733
18.Atvasinātie finanšu instrumenti	75	314361	362484
II. ĪSTERMIŅA KREDITORI KOPĀ	80	6698602	6091173
3. KREDITORI (KOPSUMMA)	90	7279982	7089354
PASĪVA BILANCE	00	14577839	14148707
Strādājošo skaits	90	147	140

PZA 2014

Rādītājs		Perioda beigās EUR - 2014	Perioda sākumā EUR - 2013
1. Neto apgrozījums	0	21717688	24276340
2. Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	0	-20060395	-22526534
3. Bruto peļņa vai zaudējumi (no apgrozījuma)	0	1657293	1749806
4. Pārdošanas izmaksas	0	-1232963	-1223552
5. Administrācijas izmaksas	0	-494291	-363840
Pārējie uzņēmuma saimnieciskās darbības ieņēmumi	0	749607	606717
Pārējās uzņēmuma saimnieciskās darbības izmaksas	8	-525868	-395622
10. Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi	0	351529	1059
12. Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	10	-149594	-187021
14. Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem	20	355713	187547
17. Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	51	355713	187547
18. Ieņēmuma nodoklis par pārskata periodu	60	-69713	-46192
20. Pārējie nodokļi	70	-34081	-34022
19. Atliktais uzņēmuma ienākuma nodoklis	75	14688	28793
22. Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi pēc nodokļiem (tīrie ieņēmumi)	80	266607	136126
Nolietojums	95	649236	0

Rādītājs		Perioda beigās EUR 2015	Perioda sākumā EUR 2014
1.Zemes gabali, ēkas, būves un ilggadīgie stādījumi	0	1066523	970337
2.Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos	1	259060	0
3.Iekārtas un mašīnas	0	1846210	804140
4.Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	0	369323	441380
5.Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	0	1187995	1105524
6.Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	1	16740	0
II. PAMATLĪDZEKĻI KOPĀ	00	4745851	3321381
1.Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	10	164382	160382
3.Līdzdalība asociēto (saistīto) uzņēmumu kapitālā	30	312406	336151
10.Atliktā nodokļa aktīvi	84	63294	75084
V. ILGTERMIŅA FINANŠU IEGULDĪJUMI KOPĀ	90	540082	571617
1. ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI (KOPSUMMA)	00	5285933	3892998
1.Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli	10	7792	11752
3.Gatavie ražojumi un preces pārdošanai	30	5231735	6515499
5.Avansa maksājumi par precēm	50	86282	188678
6.Darba dzīvnieki un produktīvie dzīvnieki	60	4	4
I. KRĀJUMI KOPĀ	70	5325813	6715933

II PĀRDOŠANAI TURĒTIE ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMI KOPĀ	75	10267	10267
1.Pircēju un pasūtītāju parādi	80	3852045	3578056
2.Radniecīgo sabiedrību parādi	90	0	98030
4.Citi debitori	10	234025	103555
7.Nākamo periodu izmaksas	40	156209	122283
8.Uzkrātie ieņēmumi	41	205	1045
III. DEBITORI KOPĀ	50	4242484	3902969
V. NAUDA (KOPĀ)	00	41865	55672
2. APGROZĀMIE LĪDZEKĻI (KOPSUMMA)	10	9620429	10684841
AKTĪVA BILANCE	20	14906362	14577839
1.Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls)	30	3916000	3916000
5.Nesadalītā peļņa: a) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa	10	3305760	3039153
b) pārskata gada nesadalītā peļņa	20	-199140	266607
1. PAŠU KAPITĀLS (KOPSUMMA)	30	7022620	7221760
3.Citi uzkrājumi	60	71323	76097
2. UZKRĀJUMI (KOPSUMMA)	70	71323	76097
3.Aizņēmumi no kredītiestādēm	00	563622	417710
4.Citi aizņēmumi	01	335236	163670

12.Nākamo periodu ieņēmumi	31	147054	0
I. ILGTERMIŅA KREDITORI KOPĀ	40	1045912	581380
3.Aizņēmumi no kredītiestādēm	70	3031483	3031255
4.Citi aizņēmumi	71	253671	335600
5.No pircējiem saņemtie avansi	80	544761	112579
6.Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem	90	2464986	2271142
8.Parādi radniecīgajām sabiedrībām	10	114700	0
10.Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	30	46768	344433
11.Pārējie kreditori	40	235787	241856
12.Nākamo periodu ieņēmumi	50	49018	35098
15.Uzkrātās saistības	71	25333	12278
18.Atvasinātie finanšu instrumenti	75	0	314361
II. ĪSTERMIŅA KREDITORI KOPĀ	80	6766507	6698602
3. KREDITORI (KOPSUMMA)	90	7812419	7279982
PASĪVA BILANCE	00	14906362	14577839
Strādājošo skaits	90	152	147
01.01.2015 - 31.12.2015			
Rādītājs		Perioda beigās EUR	Perioda sākumā EUR
1.Neto apgrozījums	10	1939434 5	21717688

2.Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	20	- 17810303	-20060395
3.Bruto peļņa vai zaudējumi (no apgrozījuma)	30	1584042	1657293
4.Pārdošanas izmaksas	40	-1367880	-1232963
5.Administrācijas izmaksas	50	-688734	-494291
Pārējie uzņēmuma saimnieciskās darbības ieņēmumi	60	1133805	749607
Pārējās uzņēmuma saimnieciskās darbības izmaksas	68	-713176	-525868
10.Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi	90	31506	351529
12.Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	110	-133104	-149594
14.Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem	120	-153541	355713
17.Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	151	-153541	355713
18.Ieņēmuma nodoklis par pārskata periodu	160	0	-69713
20.Pārējie nodokļi	170	-33805	-34081
19.Atliktais uzņēmuma ienākuma nodoklis	175	-11794	14688
22.Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi pēc nodokļiem (tīrie ieņēmumi)	180	-199140	266607
Nolietojums	995	690215	649236